

Taloudellinen katsaus 2019

Sisältää toimintakertomuksen
ja tilinpäätöksen

4.3.2020

Terrafame

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Terrafame Oy on vuonna 2015 perustettu suomalainen monimetalliyhtiö, jonka tuotantolaitokset sijaitsevat Sotkamossa. Yhtiön tuotteita vuonna 2019 olivat nikkeli-koboltti- sekä sinkki ja kuparisulfidit, joita käytetään mm. sähköautojen akkujen, korroosiosuojauksen ja kuparikaapeloinnin raaka-aineina.

Yhtiön bioliuotusta hyödyntävä tuotantoprosessi on ainutlaatuinen ja sen hiilijalanjälki on selvästi perinteisiä nikkelin tuotantoteknologioita matalampi. Terrafame rakentaa parhaillaan yhtä maailman suurimmista akkukemikaalien tuotantolinjoista, jonka myötä yhtiö siirtyy jalostusketjussa eteenpäin metallipuolituotteiden valmistajasta sähköautojen akuissa käytettävien akkukemikaalien tuottajaksi.

Vuonna 2019 Terrafamen liikevaihto oli 310 MEUR ja yhtiön teollisuusalueella työskenteli noin 1500 työntekijää, joista kumppaniyritysten osuus oli noin puolet.

Liikevaihto 310,4 M€	Käyttökate 32,0 M€	Käyttökate-% 10,3 %
Liiketulos -5,6 M€	Omavaraisuusaste, % 46,7 %	Oma henkilöstö vuoden lopussa 754
Kaikki teollisuusalueella työskentelevät, ka noin 1500	Tapaturmataajuus, oma henkilöstö 9,6	Tapaturmataajuus, kaikki 14,2

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Nikkeli, tn

27 468

Sinkki, tn

55 222

Kokonaislouhinta-
määrä, Mt

32,3

Nikkelin tuotanto kasvoi, mutta sinkin tuotanto laski. Sinkin ja nikkelin keskinäisiin tuotantomääriin on vaikuttanut malmin mineralogia sekä niiden liukenemissuhde bioliuotuksessa. Tuotannon käynnistysvaiheessa sinkkiä tuotettiin huomattavasti normaalia tuotantosuhdetta enemmän.

Kokonaistuotantomäärät jäivät jonkin verran asetettujen vuositavoitetasojen, 30 000 tonnia nikkeliä ja 60 000 tonnia sinkkiä, alle, mikä johtui erityisesti bioliuotusalueen korjauksen ja neljännelle vuosineljännekselle ajoittuneiden seisokkien aiheuttamista tuotannonmenetyksistä.

Liikevaihto laski 4,7 prosenttia vuodesta 2018.

Käyttökate ylsi kuitenkin vuoden 2018 tasolle ja käyttökateprosentti oli hieman vuotta 2018 korkeampi.

Työturvallisuuteen kiinnitettiin teollisuusalueella tehostetusti huomiota ja aktiivisia panostuksia turvallisuustoimiin jatketaan.

Akkukemikaalitehtaan rakennustyöt etenivät vuonna 2019 suunnitellusti ja prosessilaitteiden asennukset sekä tuotanto-organisaation rekrytoinnit käynnistettiin.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Toimitusjohtajan katsaus

Nikkelin vuosituotanto kasvoi 27 468 (27 377) tonniin. Sinkin tuotanto laski 10,4 prosenttia ja oli 55 222 (61 608) tonnia. Sinkin ja nikkelin keskinäisiin tuotantomääriin on vaikuttanut malmin mineralogia sekä niiden liukenemissuhde bioliuotuksessa. Tuotannon käynnistysvaiheessa sinkkiä tuotettiin huomattavasti normaalia tuotantosuhdetta enemmän. Kokonaistuotantomäärät jäivät jonkin verran asetettujen vuositavoitetasojen, 30 000 tonnia nikkeliä ja 60 000 tonnia sinkkiä, alle. Tähän vaikuttivat erityisesti bioliuotusalueen korjaustöiden aiheuttama tuotannon menetys sekä vuoden viimeiselle neljännekselle ajoittuneet metallitehtaan suunniteltu sekä rikkivetylaitoksen suunnittelemanon seisokki.

Terrafamen vuoden 2019 liikevaihto laski 4,7 prosenttia ja oli 310,4 (325,8) miljoonaa euroa. Olemme kuitenkin tyytyväisiä, että liikevaihdon laskusta huolimatta koko vuoden käyttökate ylsi vuoden 2018 tasolle ja oli 32,0 (32,8) miljoonaa euroa.

Nikkelin hinnanvaihtelut jatkuivat voimakkaina vuoden aikana. Maailmantalouden epävarmat näkymät pitivät nikkelin hintakehityksen alavireisenä ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Kolmannella vuosineljänneksellä nikkelin hinta nousi voimakkaasti, ja teimme silloin yhtiön tähän astisen historian suurimman vuosineljänneskohtaisen liikevaihdon ja myös käyttökate oli erinomainen. Vuoden lopulla nikkelin markkinahinta kääntyi jälleen laskuun.

Jatkoimme vuonna 2019 määrätietoista työtä tuotantoprosessin vakauden kehittämiseksi ja tuotantomäärien vakiinnuttamiseksi tavoitelluille tasoille. Myös strateginen keihäänkärki-hankkeemme, akkukemikaalitehtaan rakentaminen, eteni hyvin. Uusi tehtaamme on valmis-tuttuaan yksi maailman suurimmista sähköautojen akuissa käytettävän nikkelisulfaatin tuotanto-yksiköistä. Lisäksi alamme tuottaa myös sähköautojen akuissa käytettävää koboltisulfaattia. Akkukemikaalitehtaan myötä siirrymme jalostusketjussa eteenpäin ja asemoidumme erikoiskemikaalien valmistajaksi voimakkaasti kasvaville akkukemikaalimarkkinoille. Tehtaan prosessilaitteiden syksyllä 2019 käynnistyneet asennukset sekä tuotanto-organisaation rakentaminen etenevät ja akkukemikaalien kaupallinen tuotanto aloitetaan vuoden 2021 alkupuolella.

Helmikuun alussa valtioneuvosto päätti antaa Terrafamelle luvan uraanin talteenottoon. Päätös on toimintamme kannalta myönteinen, mutta arviomme mukaan menee vielä noin 2 vuotta ennen kuin lupa on lainvoimainen. Uraanilaitoksen saattaminen käyttökuntoon sekä henkilöstön rekrytoinnit ja koulutus vievät sen jälkeen vielä arviolta noin vuoden. Arvioimme, että uraanilaitos työllistää käynnistyessään noin 30 henkilöä.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Terrafamen toimintakulttuuri perustuu jo toiminnan alussa määriteltyihin arvoihin: turvallisuus – sitoutuminen – tehokkuus. Turvallisuus on toimintamme keskiössä. Vuoden 2019 aikana kiinnitimme tehostetusti huomiota töiden turvalliseen tekemiseen ja panostuksia aktiivisiin turvallisuustoimiin jatketaan edelleen. Yhtiön toiminnan ylösajo on vaatinut koko organisaatioltamme paljon ja henkilöstö on osoittanut sitoutumista tavoitteiden saavuttamiseen. Siirtyminen akkukemikaalien valmistukseen vahvistaa sitoutumistamme yhtiönä ilmastonmuutoksen torjuntaan. Uusi vaativa markkina haastaa meidät kaikki tekemään parhaamme, että Terrafame menestyy. Liiketoimintamme keskeinen strateginen tavoite on olla nikkeliintuottajana maailman kustannustehokkaimman neljänneksen joukossa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jatkamme määrätietoista ja systemaattista työtä toiminnan tehokkuuden parantamiseksi (operational excellence).

Syksyn strategiakerroksen yhteydessä tiivistimme Terrafamen tarkoituksen lauseeseen: *Kevennämme liikenteen hiilijalanjälkeä vastuullisesti tuotetuilla akkukemikaaleilla.* Haluamme yhdessä koko henkilöstömme kanssa luoda Terrafamesta vahvan teollisen brändin, jossa näkyvät yhtiön kainuulaiset juuret ja toiminnalliset vahvuudet: Sotkamossa sijaitsevan kaivoksen merkittävät nikkelivarannot, ainutlaatuinen integroitu tuotantoprosessi louhokselta akkukemikaaleihin, tuotannon matala hiilijalanjälki, vastuullinen ja jäljitettävä eurooppalainen toimitusketju sekä osaava henkilöstö.

Kiitän kaikkia sidoryhmiämme kuluneesta vuodesta ja toivotan oikein hyvää alkanutta vuotta 2020 ja uuden vuosikymmenen alkua!

Joni Lukkaroinen

Toimitusjohtaja

Terrafame Oy

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Hallituksen puheenjohtajan katsaus

Terrafamen viides toimintavuosi käynnistyi syksyllä 2019. Kun toiminta aloitettiin vuonna 2015, lähtötilanne oli haastava. Terrafamen tuotantoprosessi on nikkelille ainutlaatuinen integroitu kokonaisuus, jonka hallitseminen edellyttää monialaista osaamista. Tuotanto on toisaalta laajan mittakaavan raskasta teollista toimintaa, toisaalta tarkasti säädettyä prosessin ohjausta, jossa pienetkin yksityiskohdat ratkaisevat.

Prosessien tasapainon löytäminen on vaatinut aikaa ja kärsivällisyyttä, ja varsinkin alkuvaiheessa yhtiön tulevaisuudesta ja menestysmahdollisuuksista esitettiin epäileviä puheenvuoroja. Kuitenkin varsin nopeasti, jo vuonna 2017 kirjoitin tässä samaisessa katsauksessa, että ”voin tyytyväisenä todeta vuoden 2016 olleen Terrafamelle vuosi, jolloin pystyimme todistamaan prosessiemme ja organisaatiomme toimivuuden sekä johdon ja kaikkien terrafamelaisten sitoutuneisuuden Terrafamen ylösajon onnistuneeksi loppuunsaattamiseksi.” Työ prosessien suorituskyvyn parantamiseksi jatkuu edelleen.

Vuoden 2020 ja uuden vuosikymmenen alkaessa voimme kääntää katseemme vahvasti tulevaisuuteen: bioliuotusprosessi toimii odotetusti, ympäristöasiat on saatu systemaattisella toiminnalla hyvälle mallille ja valmistaudumme siirtymään metallintuotannon arvoketjussa harppauksen eteenpäin akkukemikaalien valmistajaksi.

Huoli ilmastomuutoksesta ja erityisesti liikenteen suurista hiilidioksidipäästöistä kasvattaa sähköautojen kysyntää. Siirtymistä sähköautoihin vauhditetaan myös sääntelyllä. Euroopan komissio on asettanut autonvalmistajille velvoitteita alentaa autojen hiilidioksidipäästöjä merkittävästi. Suomessa hallituksen tavoitteena on, että sähköautojen määrä kymmenkertaistuisi vuoteen 2030 mennessä.

Maailmassa myytiin vuonna 2019 noin 2,2 miljoonaa sähköautoa ja määrän odotetaan nousevan yli 20 miljoonaan autoon vuoteen 2030 mennessä. Terrafamen vuonna 2021 valmistuvan akkukemikaalitehtaan nikkelisulfaattikapasiteetti riittää nykyisin pääosin käytettävällä akkuteknologialla noin miljoonaan ja kobolttisulfaattikapasiteetti noin 300 000 sähköautoon vuodessa. Voimme olla hyvin tyytyväisiä tehdasprojektin edistymisestä ja sen valmistumisen ajoituksesta. Olen vakuuttunut, että tällä tulee olemaan selkeä positiivinen vaikutus myös yhtiön arvoon.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vuonna 2019 voimakkaasti vaihdellut nikkelin hinta sekä tuotannossa tapahtuneet yllättävät häiriöt vaikuttivat Terrafamen liikevaihtoon laskevasti. Käyttökateprosentilla mitattu kannattavuus oli kuitenkin aavistuksen vuotta 2018 parempi, mistä voimme olla tyytyväisiä. Myönteisistä tulevaisuudennäkymistä huolimatta meidän on jatkuvasti keskityttävä perusasioihin: tuotannon tehokkuuteen ja työn turvalliseen tekemiseen, jotka nivoutuvat tiukasti toisiinsa.

Kustannustehokkuus on ollut Terrafamen strategian keskiössä toiminnan alusta asti. Vaikka siirrymme arvoketjussa eteenpäin, metallien maailmanmarkkinahinnoilla tulee jatkossakin olemaan huomattava vaikutus yhtiön tulokseen. Meidän on siis pidettävä tavoitteemme ”olla nikkelinuottajana maailman kustannustehokkaimman neljänneksen joukossa” kirkkaana mielissämme.

Valtioneuvosto teki 6.2.2020 päätöksen antaa Terrafamelle luvan uraanin talteenottoon. Lupa-anomus jätettiin ydinenergialain (990/1987) mukaisesti uraanin talteenottamiseksi 30.10.2017. Terrafamella on jo asiaan liittyvä kemikaalilupa sekä ympäristölupa. Uraanilaitoksen saattaminen käyttökuntoon vie noin vuoden siitä, kun valtioneuvoston antama lupa on lainvoimainen. Uraanilaitoksen hyödyntäminen avaa mahdollisuuksia myös jatkokehitykselle, erityisesti harvinaisten maametallien talteenotolle tulevina vuosina.

Terrafamen toiminta on kehittynyt kuluneiden runsaan neljän vuoden aikana huomattavasti ja luottamus yhtiöön on kasvanut. Siitä kiitos yhtiön toimivalle johdolle ja koko henkilöstölle sekä yhteistyökumppaneillemme. Haastava ylösajo ja kauaskatseinen investointipäätös metallien jatkojalostuksesta on edellyttänyt aktiivista panosta myös yhtiön hallitukselta. Kiitän siitä hallituskollegoitani. Turvallisuus on Terrafamen arvojen ytimessä ja jatkuvasti vahvasti Terrafamen hallituksen agendalla. Tämä näkyi toiminnassamme vuonna 2019 ja tulee olemaan painopistealue myös alkaneena vuonna.

Kiitokset kuluneesta vuodesta ja hyvää alkanutta uutta vuosikymmentä!

Lauri Ratia

Hallituksen puheenjohtaja

Terrafame Oy

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Toimintakertomus

Markkinaympäristö

Sähköauto- ja akkumarkkinat

Maailmassa myytiin vuonna 2019 noin 2,2 miljoonaa sähköautoa. Vaikka sähköautojen myynti Kiinassa laski loppuvuodesta, pääasiassa tukimuutoksista johtuen, siellä myytiin kuitenkin yli puolet maailman sähköautoista. Ja siinä missä sähköautojen myynti Kiinassa hiljeni vuoden loppua kohti, niiden koko vuoden 2019 myynti Euroopassa kasvoi 35 prosenttia vuoteen 2018 verrattuna.

Kaikki ajoneuvoluokat mukaan lukien sähköautojen akkujen myyntipainotettu keskikoko nousi vuoden alun 53 kWh:sta 57 kWh:iin vuoden 2019 lopussa. Sähköautojen akkujen globaali kysyntä kasvoi 17 prosenttia vuoteen 2018 verrattuna ja oli noin 118 GWh. Samalla, kun akkujen keskikoko on kasvanut, myös nikkelin osuus akuissa on noussut. Esimerkiksi NCA akkujen markkinaosuus kasvoi vuoden 2018 lopun 22 prosentista vuoden 2019 lopun 27 prosenttiin ja NCM 811 akkujen, jotka tulivat markkinoille vuoden 2019 aikana, markkinaosuus oli vuoden lopussa jo 5 prosenttia kaikista akkutyypeistä.

Nikkeli ja sinkki

Nikkelin hinnanvaihtelut Lontoon metallipörssissä (London Metal Exchange, LME) jatkuivat voimakkaina vuoden 2019 aikana. Maailmantalouden epävarmat näkymät pitivät nikkelin hintakehityksen alavireisenä ensimmäisellä vuosipuoliskolla, vaikka kysyntä ylittikin tarjonnan. Kolmannella vuosineljänneksellä nikkelin hinta nousi voimakkaasti, kun markkinat spekuloiivat Indonesian nikkelimälmin vientikieltopäätöksen aikaistamisella, ja hinta kävi ylimmillään yli 18 000 USD/t:ssa. Toisella vuosipuoliskolla tarjontaa ylitti kysynnän. Nikkelin vuoden 2019 keskihinta 13 926 (13 122) USD/t päättyi lopulta 6,1 prosenttia korkeammalle tasolle kuin vuonna 2018. Euroiksi muutettuna nikkelin keskihinta oli 12 439 (11 111) EUR/t.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Nikkelin hintakehitys (USD/t)

1.1.2016 – 31.12.2019

Sinkin hintakehitys (USD/t)

1.1.2016 – 31.12.2019

Sinkin hinta jatkoi laskuaan LME:ssä vuonna 2019, vaikka myös varastotasot ovat olleet matalat, markkinoiden spekuloidessa mahdollista ylitarjontatilannetta. Sinkin hinta nousi maaliskuussa 2019 yli 3 000 USD:hen tonnilta varastotasojen ollessa matalat.

Loppuvuoden aikana sinkin hinta kääntyi kuitenkin laskuun sinkkimarkkinoiden hakiessa tasapainoa maailmantalouden epävarmuuden kasvaessa. Keskihinta oli 2 547 (2 922) USD/t, mikä oli 12,8 prosenttia matalampi kuin vuoden 2018 vastaavana ajanjaksona. Euroiksi muutettuna sinkin keskihinta oli 2 275 (2 474) EUR/t.

London Metal Exchangen (LME) ja Shanghai Futures Exchangen (SHFE) yhteenlasketut nikkeliavarastot olivat vuoden 2019 lopussa 188 097 (221 659) tonnia, ja vastasivat noin 4 (5) viikon kysyntää. Varastot kasvoivat vuoden 2019 viimeisellä vuosineljänneksellä ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2016 ensimmäisen vuosineljänneksen. Sinkkivarastot laskivat voimakkaasti vuoden 2018 lopusta ja yhteenlasketut (LME + SHFE) sinkkivarastot olivat vuoden 2019 lopussa 79 285 (151 850) tonnia. Tämä vastaa alle viikon kysyntää.

Valuuttakurssi

Yhdysvaltain dollari jatkoi loppuvuonna 2019 vahvistumistaan euroon nähden. Loka-joulukuun keskimääräinen EUR/USD valuuttakurssi oli 1,11, kun se heinä-syyskuussa 2019 oli 1,11. Vuoden 2019 keskimääräinen EUR/USD valuuttakurssi oli 1,12, kun se vuonna 2018 oli 1,18.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tuotanto

Nikkelin vuosituotanto kasvoi 27 468 (27 377) tonniin. Sinkin tuotanto laski 10,4 prosenttia ja oli 55 222 (61 608) tonnia. Sinkin ja nikkelin keskinäisiin tuotantomääriin on vaikuttanut malmin mineralogia sekä niiden liukenemissuhde bioliuotuksessa. Tuotannon käynnistysvaiheessa sinkkiä tuotettiin huomattavasti normaalia tuotantosuhdetta enemmän. Kokonaistuotantomäärät jäivät jonkin verran asetettujen vuositavoitetasojen, 30 000 tonnia nikkelä ja 60 000 tonnia sinkkiä, alle, mikä johtui erityisesti bioliuotusalueen korjauksen ja neljännelle vuosineljännekselle ajoittuneiden seisokkien aiheuttamista tuotannonmenetyksistä.

Maaliskuussa 2019 primäärioliuotusalueen loholla 2 todettiin vaurioita tiivisrakenteessa. Korjaustoimenpiteet, joissa nykyisen tiivisrakenteen yläpuolelle rakennetaan uusi tiivisrakenne, aloitettiin välittömästi. Primäärioliuotusalueella malmin kasaus oli pysähdyksissä 18.3.–20.4, minkä jälkeen pohjarakenteen korjaus on edennyt tuotantoalueella suunnitellusti kasan purun ja uuden malmin kasauksen rytmissä.

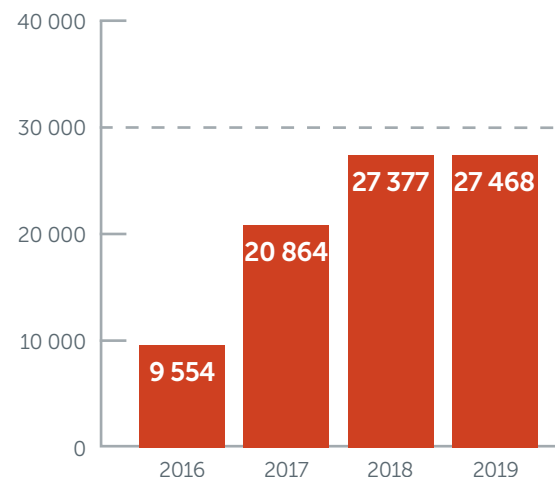
Vuonna 2019 Terrafamen avolouhoksen kokonaislouhintamäärä oli 32,3 (42,2) miljoonaa tonnia. Louhinta oli pysähdyksissä 18.3.–20.4.2019 primäärioliuotusalueen tiivisrakenteen korjauksesta johtuen, mikä laski kokonaislouhintamäärää vuoteen 2018 verrattuna.

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

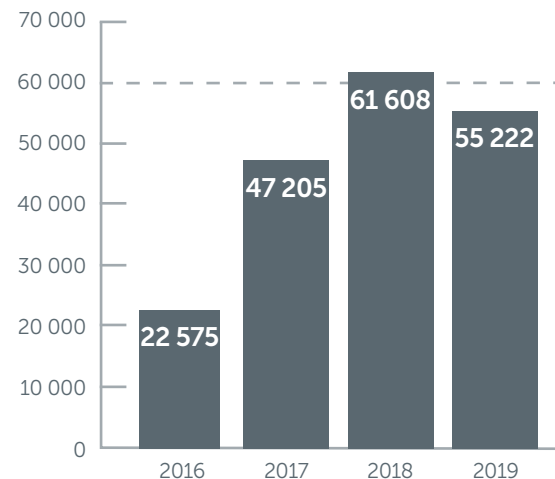
Vuoden 2019 liikevaihto laski 4,7 prosenttia ja oli 310,4 (325,8) miljoonaa euroa. Edellisvuotta matalampaan liikevaihtoon vaikuttivat bioliuotusalueen korjauksen aiheuttama tuotannon menetys sekä loppuvuoden suunnitellut ja suunnittelemattomat seisokit metallitehtaalla.

Vuonna 2019 kaikki nikkelikobolttitoimitukset sekä 82 prosenttia sinkkitoimituksista toimitettiin loppuasiakkaille Trafiguran myyntiverkoston kautta Trafigura Ventures V B.V.:n kanssa solmittujen myyntisopimusten mukaisesti. Yhtiön päätuotteen nikkelikobolttisulfidin asiakastoimitusten nikkelisisältö oli 26 975 (28 199) tonnia. Sinkkisulfidin asiakastoimitusten sinkkisisältö oli 55 152 (62 139) tonnia.

Nikkelin tuotanto, tonnia

Sinkin tuotanto, tonnia

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

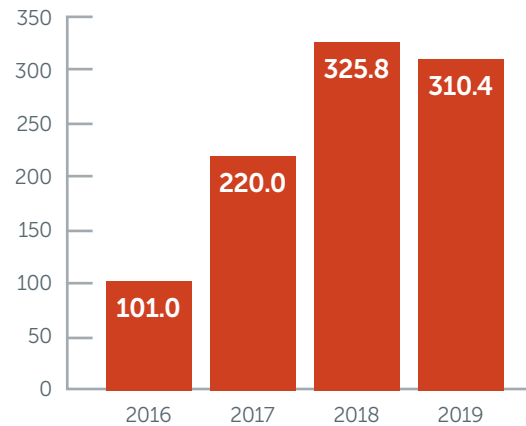
TILINTARKASTUSKERTOMUS

Koko vuoden käyttökate oli vuoden 2018 tasolla eli 32,0 (32,8) miljoonaa euroa.

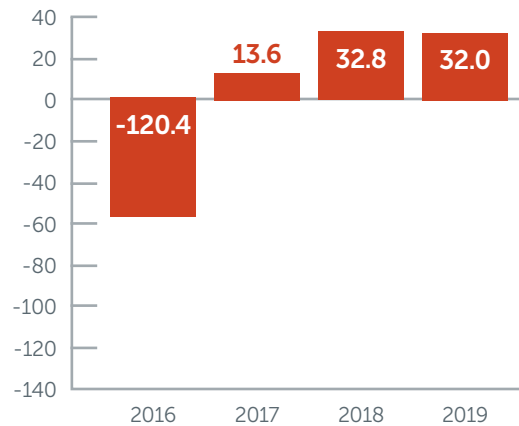
Vuonna 2019 yhtiön poistot olivat yhteensä 37,6 (29,8) miljoonaa euroa ja liiketulos -5,6 (3,0) miljoonaa euroa. Vuoden aikana aloitettiin varautuminen akukemikaalitehtaan käynnistymiseen. Tästä sekä oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä syntyneet kustannukset laskivat liiketulosta.

Yhtiön nettorahoituserät olivat -9,6 (-9,2) miljoonaa euroa ja tilikauden tulos -15,2 (-6,2) miljoonaa euroa.

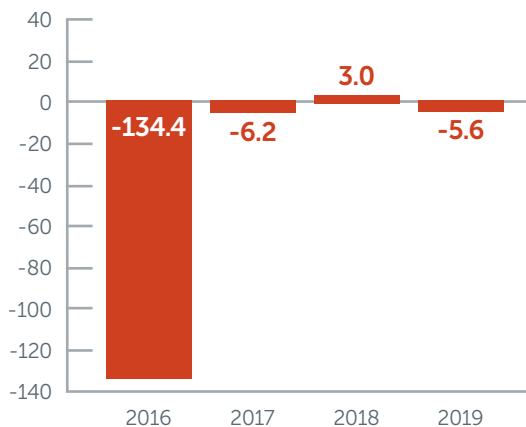
Liikevaihto, milj. €

Käyttökate, milj. €

Liiketulos, milj. €

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Rahavirta ja rahoitusasema

Vuonna 2019 liiketoiminnan rahavirta oli 10,6 (5,1) miljoonaa euroa, josta nettokäyttöpääoman muutoksen osuus oli -15,7 (-20,6) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -105,8 (-81,1) miljoonaa euroa. Investointien rahavirtaa nosti akkukemikaalitehtaan rakentamisen merkittävä eteneminen vuoden 2019 aikana.

Vuoden 2019 lopussa yhtiön rahat ja pankkisaamiset olivat 61,9 (96,7) miljoonaa euroa.

Terrafamen taseen loppusumma 31.12.2019 oli 749,5 (681,6) miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus oli tilikauden lopussa yhteensä 218,2 (199,2) miljoonaa euroa. Yhtiön vaihto-omaisuus jaetaan kolmeen ryhmään: aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet ja valmiit tuotteet. Raaka-aine- ja varaosavaraston arvo tilikauden lopussa oli 25,0 (26,6) miljoonaa euroa. Keskeneräisen tuotannon arvo oli 186,2 (170,7) miljoonaa euroa ja valmistuotevaraston 6,9 (1,9) miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuuserien arvostusperiaatteet esitetään tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohdassa Vaihto-omaisuus sivulla 45.

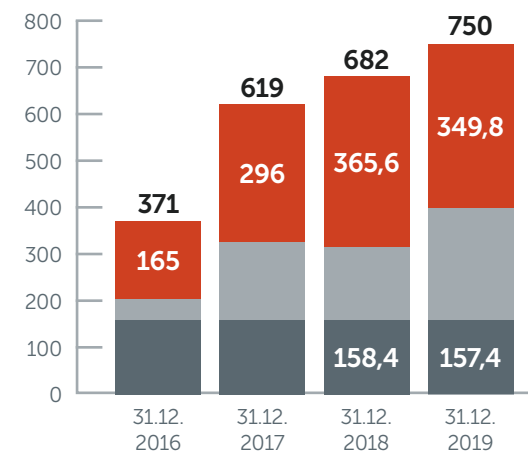
Myyntisaamiset olivat tilikauden lopussa yhteensä noin 15,2 (17,0) miljoonaa euroa. Muita saamisia oli yhteensä noin 0,1 (1,0) miljoonaa euroa. Siirtosaamisia oli yhteensä noin 13,8 (20,3) miljoonaa euroa, joista merkittävin erä johdannaissaamiset noin 6,4 (10,9) miljoonaa euroa suojaustoiminnasta johtuen.

Oma pääoma vuoden 2019 lopussa oli 349,8 (365,6) miljoonaa euroa. Vierasta pääomaa oli yhteensä 242,4 (157,6) miljoonaa euroa. Tämän lisäksi taseessa on kaivoksen sulkemisesta ja ympäristön puhdistamisesta johtuvia menoja varten tehtävää ennallistamisvarausta yhteensä 157,4 (158,4) miljoonaa euroa. Ennallistamisvarauksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohdassa Kaivoksen sulkemisesta ja ympäristön puhdistamisesta johtuvia menoja varten tehtävä ennallistamisvaraus sivulla 48.

Terrafamen omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 46,7 (53,6) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 31,7 (-0,9) prosenttia.

Tunnuslukujen laskentakaavat ja keskeiset tunnusluvut esitetään sivulla 33.

Oma ja vieras pääoma, milj.

- Oma pääoma
- Vieras pääoma
- Ympäristövaraus

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Investoinnit

Investointeja tarkastellaan Terrafamessa kahdessa ryhmässä: investointeina tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen sekä investointeina tuotannon ylläpitoon.

Investoinnit, miljoonaa euroa	1-12/2019	1-12/2018	Muutos-%
Ylläpitoinvestoinnit	42,1	28,1	49,8
Investoinnit tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvuun	88,5	53,4	65,7
Investoinnit yhteensä	130,6	81,5	60,2

Tammi-joulukuussa 2019 investointeihin käytettiin yhteensä 130,6 (81,5) miljoonaa euroa. Tästä summasta tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen käytettiin 88,5 (53,4) miljoonaa euroa ja ylläpitoinvestointeihin 42,1 (28,1) miljoonaa euroa.

Merkittävimmät investoinnit tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvuun liittyivät vuonna 2021 käynnistyvän akkukemikaalitehtaan rakentamiseen ja laitehankintoihin.

Akkukemikaalitehtaan rakennustyöt etenivät vuonna 2019 suunnitellusti ja prosessilaitteiden asennukset käynnistettiin vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Tuotannon ylläpitoon liittyviä merkittävimpiä investointikohteita olivat kaivoskaluston ja malmin murskauslinjaston varaosien hankinnat, rikkivetylaitoksen muutostyöt sekä bioliuotusalueen korjaustoimenpiteet.

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Tilikaudella 2019 jatkettiin rahavirran suojaamista dollarin ja metallien hintojen heikkenemistä vastaan yhtiön suojauspolitiikan mukaisesti. Yhtiö noudatti suojauslaskentaa. Lisätietoja suojauksista tilinpäätöksen liitetiedossa 2.8 sivulla 58.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Terrafamella on yksi osakelaji. Vuoden 2019 lopussa yhtiöllä oli 3 705 164 osaketta, osakepääomaa 2,0 miljoonaa euroa ja omaa pääomaa 349,8 miljoonaa euroa.

Suomen Malmijalostus Oy ('Finnish Minerals Group', 'FMG') omisti 31.12.2019 Terrafamesta 71,8 %, Galena-rahastot 27,6 % ja Sampo Oyj 0,6 %. Vuoden 2019 aikana tehdyt osakejärjestelyt esitetään taulukossa:

	Galena 2	Galena 3	Sampo	FMG	Trafigura	Yhteensä
Omistus 31.12.2018	14,4 %	8,2 %	0,3 %	77,0 %	0,2 %	100,0 %
31.12.2018	474 549	268 691	8 539	2 535 921	6 081	3 293 781
Osakemäärien muutokset tilikaudella						
OPO:n ehtoinen rahoitus		268 691		124 626		393 317
Osakesiirto	6 081				-6 081	0
Korkojen ja järjestelypalkkioiden maksu osakkeina		5 257	12 809			18 066
31.12.2019	480 630	542 639	21 348	2 660 547	0	3 705 164
Omistus 31.12.2019	13,0 %	14,6 %	0,6 %	71,8 %	0,0 %	100,0 %

Akkukemikaalitehdasinvestointiin tarkoitettujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten jälkeen Suomen Malmijalostuksen omistusosuus laskee noin 69,2 prosenttiin ja Galenan osuus nousee noin 30,6 prosenttiin. Suomen Malmijalostuksen omistusosuus voi tulevaisuudessa laskea alimmillaan 50,1 prosenttiin, jos Trafigura, Galena ja Sampo käyttävät optio-oikeutensa ja lainojen korot maksetaan osakkeina. Tällöin Galenan ja Trafiguran omistusosuus olisi noin 45,0 prosenttia ja Sammon noin 5,0 prosenttia.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Rahoitusjärjestelyt

Suomen Malmijalostus on rahoittanut Terrafamea koko sen toiminta-aikana yhteensä 456,8 miljoonalla eurolla, josta 30,0 miljoonaa euroa oli 31.12.2019 nostamatta. Terrafame on lisäksi saanut Trafigura Groupiin kuuluvilta Galena-rahastolta oman pääoman ehtoista rahoitusta yhteensä noin 191,2 miljoonan euron arvosta, josta 30,0 miljoonaa euroa oli 31.12.2019 nostamatta. Tilikauden aikana ei nostettu oman pääoman ehtoista rahoitusta. Yhtiö on lisäksi saanut vieraan pääoman ehtoista rahoitusta Trafiguralta noin 182,3 miljoonan euron arvosta ja Sammolta noin 46,0 miljoonan euron arvosta. Vieraan pääoman ehtoista rahoituksesta tilinpäätöshetkellä on nostamatta Trafiguralta 72,5 miljoonaa dollaria ja Sammolta 7,5 miljoonaa dollaria. Yksityisten rahoittajien osuutta on siten yhteensä noin 419,5 miljoonan euron arvosta. Valuuttamääräiset erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Taulukossa esitettävät summat sisältävät kaikki rahoituserät eli myös vielä nostamatta olevat sijoitussitoumukset.

	Oman pääoman ehtoinen rahoitus	Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus	Rahoitus yhteensä
Suomen Malmijalostus Oy	456,8		456,8
Galena Asset Management	191,2		191,2
Trafigura		182,3	182,3
Sampo-konserni		46,0	46,0
Yhteensä	648,0	228,3	876,3

Lähipiiritapahtumat

Tilikaudella 2019 yhtiöllä oli Suomen valtion antama 32,5 (58,5) miljoonan euron vastatakaus ympäristölupien mukaisten vakuuksien järjestelyyn. Suomen Malmijalostus Oy:ltä on ostettu lakiasiain- ja muita hallintopalveluita yhteensä 0,4 miljoonalla eurolla sekä tuotekehitysprojektien hallinnointipalveluita 0,2 miljoonalla eurolla.

Nikkeli-kobolttisulfidin ja sinkkisulfidin myyntiä Trafigura Ventures V B.V. -yhtiölle on tilikaudella ollut 322,9 (305,5) miljoonan euron arvosta.

Toimintakertomuksen Rahoitusjärjestelyt-kappaleesta käy ilmi lähipiiriyhtiöiden Suomen Malmijalostuksen, Trafigura Ventures V B.V.:n ja Galena -rahastojen kanssa toteutetut rahoitusjärjestelyt.

Kaikki liiketoimet Terrafamen ja sen lähipiiriin kuuluvien tahojen välillä ovat tapahtuneet markkinaehtoisesti.

Tarkempi kuvaus lähipiiritapahtumista esitetään tilinpäätöksen liitetiedossa 5.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Hallinnointi

Terrafame noudattaa listaamattomana yhtiönä soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n kulloinkin voimassa olevaa Hallinnointikoodia. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2019 julkaistaan samanaikaisesti mutta erillään hallituksen toimintakertomuksesta ja on saatavissa osoitteessa www.terrafame.fi.

Varsinainen yhtiökokous

Vuoden 2019 varsinainen yhtiökokous pidettiin 21.3.2019. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2018 tilinpäätöksen, päätti hallituksen esityksen mukaisesti tuloksen käsittelystä sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle.

Yhtiökokouksessa hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin seitsemän (7). Hallituksen jäseniksi valittiin Lauri Ratia, Esa Lager, Tuomo Mäkelä, Matti Hietanen, Jesus Fernandez, Emmanuel Henry ja Riitta Mynttinen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Lauri Ratia ja varapuheenjohtajaksi Matti Hietanen.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana KHT Antti Kääriäinen.

Johtoryhmä

Terrafamen johtoryhmän jäsenet vuoden 2019 lopussa olivat:

Joni Lukkaroinen	toimitusjohtaja
Antti Arpalahti	tuotantojohtaja
Kristian Granit	akkukemikaalitehtaan johtaja, 1.10.2019 alkaen
Veli-Matti Hilla	kestävän kehityksen johtaja
Janne Palosaari	kaupallinen johtaja
Petri Parjanen	henkilöstöjohtaja
Sanna Päiväniemi	viestintäjohtaja, 1.2.2019 alkaen
Matti Rautiainen	kunnossapitojohtaja
Ville Sirviö	talousjohtaja
Reijo Uusitalo	kaivostoiminnan johtaja

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Tämä selvitys on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2014/95/EU sovelletun Suomen kirjanpitolain 1336/1997 3a luvun mukaisesti. Selvitys on Terrafamelle vapaaehtoinen.

Selvityksessä muista kuin taloudellisista tiedoista esitetään kirjanpitolain edellyttämien aiheiden lisäksi kuvaus Terrafamen turvallisuustyön johtamisesta sekä verojalanjälki omistajaohjausosaston ohjeistuksen 1.10.2014 mukaisesti.

Vastuullisuuden johtaminen

Yritysvastuun johtamisen järjestämisestä ja integroimisesta osaksi Terrafamen liiketoimintaa vastaa Terrafame Oy:n hallitus, joka hyväksyy Terrafamen toimintaperiaatteet.

Terrafamen arvot - turvallisuus, sitoutuminen ja tehokkuus - näkyvät kaikessa toiminnassa. Terrafame on sitoutunut toimittamaan asiakkaille turvallisesti ja kestävästi tuotettuja, korkealaatuisia tuotteita. Tämä on olennainen osa yrityksen tavoitteita.

Terrafame noudattaa kaikessa toiminnassaan lakeja ja viranomaismääräyksiä. Lisäksi kaikkien Terrafamen työntekijöiden sekä alueella toimivien yhteistyökumppaneiden tulee noudattaa hallituksen hyväksymän kestävän kehityksen politiikan mukaisia periaatteita. Poliitiikan käytännön toteutusta tukevat Terrafamen sertifioidut johtamisjärjestelmät (ISO 9001, ISO 45001 ja ISO 14001) sekä tarkemmat toimintaohjeet.

Toiminnan teollisuusalueella tulee olla turvallista sekä omille työntekijöille että yhteistyökumppaneiden työntekijöille, kaikissa olosuhteissa ja kaikissa tilanteissa. Terrafamen tehdas- ja kaivosalueilla työskennellään vaativien prosessien, kemikaalien, metallimalmin sekä suurten koneiden ja laitteiden kanssa, mikä tulee ottaa erityisesti turvallisuusasioissa huomioon. Työturvallisuusriskejä liittyy erityisesti kunnossapito- ja rakennustöihin.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Ympäristön kannalta Terrafame on sitoutunut toimimaan kestävästi ja voimassa olevien ympäristölupien mukaisesti. Yhtiö on myös sitoutunut jatkuvasti parantamaan ympäristösuorituskykyä, hallitsemaan toimintaan liittyviä riskejä ja pienentämään ympäristövaikutuksia. Tavoitteena on hyödyntää luonnonvaroja tehokkaasti ja pyrkiä minimoimaan toiminnan ympäristövaikutukset. Päästöjä minimoidaan valitsemalla mahdollisimman hyviä ja energiatehokkaita teknologisia ratkaisuja.

Terrafamen toiminta on vastuullista ja läpinäkyvää. Kerromme työntekijöille, yhteistyökumppaneille, naapureille ja sidosryhmille avoimesti ja rehellisesti toiminnastamme ja sen vaikutuksista.

Terrafamen tavoitteena on varmistaa, että valmistetut tuotteet ovat puhtaita ja käyttökelpoisia. Tuotantoketjussa käytettävät menetelmät ovat moniin perinteisiin menetelmiin verrattuna todistettavasti ympäristöystävällisempiä, koska ne kuluttavat vähemmän energiaa ja hiilidioksidia ja ravinnepäästöt ovat pienempiä. Tuotantomenetelmiä kehitetään jatkuvasti tehokkaammiksi. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen parantaminen, hiilijalanjäljen pienentäminen, energiankulutuksen ja ympäristövaikutusten vähentäminen.

Terrafame osallistuu kestävän kaivostoiminnan verkoston toimintaan Kaivosteollisuus ry:n kautta ja on sitoutunut noudattamaan toiminnassaan kaivosvastuujärjestelmän toimintaperiaatteita.

Vastuullisuuden näkökulmasta katsottuna Terrafamen toiminnassa on oleellista ympäristövaikutusten minimointi siten, ettei toiminnasta aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia lähiasukkaille tai ympäröivälle luonnolle. Prosessin alkupäässä eli kaivostoiminnassa on oleellista melu-, pöly- ja värinävaikutusten minimointi, kun taas bioliuotuksessa on oleellista liuoskierron hallinta. Metallien talteenotossa on oleellista kemikaalien turvallinen käyttö ja kemian prosessien hallinta. Päästöjen hallinnan kannalta on oleellista prosessin ohjaaminen siten, että vesi- ja ilmapäästöt jäävät mahdollisimman alhaiseksi.

Yhtiö julkaisee keväällä 2020 erillisen vastuullisuusraportin, jossa kerrotaan tarkemmin mm. toiminnan ympäristövaikutuksista. Raportissa julkaistaan myös Terrafamen kestävän kehityksen tavoitteet tuleville vuosille.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vastuullisuusaiheisiin liittyvä riskienhallinta

Terrafamessa noudatetaan hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa. Keskeisimmät turvallisuus-, prosessi-, ympäristö- ja liiketoimintariskit päivitetään vuosittain ja tulokset sekä toimenpiteet käsitellään yhtiön johtoryhmässä ja hallituksessa. Kolmen vuoden välein tehdään kokonaisvaltainen päivitys yhtiön ympäristö-, turvallisuus- ja prosessiriskien arviointiin, jossa tarkastellaan tuhansia yksittäisiä riskejä. Kokonaisvaltaisen riskienarvioinnin päivitys käynnistettiin vuoden 2019 aikana. Riskienarvioinnissa tunnistettuja merkittäviä riskejä alennetaan mm. teknisillä parannuksilla, investoinneilla tai henkilöstön osaamisen kehittämällä.

Liiketoimintamallin kuvaus

Terrafamen liiketoiminnan lähtökohtana ovat kustannustehokkuus ja vastuullisuus. Yhtiön tuotteita vuonna 2019 olivat nikkeli-koboltti- sekä sinkki- ja kuparisulfidit, ja sen malmivarat mahdollistavat tuotannon kymmeniksi vuosiksi. Terrafamen integroituun tuotantoprosessiin kuuluvat avolouhinta, malminkäsittely, bioliuotus sekä metallien talteenotto, jotka kaikki sijaitsevat samalla teollisuusalueella Sotkamossa. Integroitu tuotanto mahdollistaa myös tuotannon sivuvirtojen tehokkaan hyötykäytön. Terrafamen bioliuotukseen perustuva tuotantoprosessi on ainutlaatuinen ja sen hiilijalanjälki on merkittävästi pienempi kuin perinteisissä nikkelin tuotantoteknologioissa. Yhtiön toimintamallissa laajan kumppaniverkoston hyödyntämisellä on merkittävä rooli.

Terrafame rakentaa parhaillaan akkukemikaalitehdasta, jossa sen käynnistyttyä vuonna 2021 yhtiön nykyinen päätuote nikkeli-kobolttisulfidi jatkojalostetaan sähköautojen akkujen valmistuksessa käytettäviksi akkukemikaaleiksi.

Asiakkaille Terrafame tarjoaa läpinäkyvän ja jäljitettävän eurooppalaisen toimitusketjun. Vastuullisen oman tuotannon avulla yhtiö omalta osaltaan pienentää asiakkaiden tuotteiden elinkaarivaikutusta.

Terrafamen liiketoiminnan markkina-alueet ovat pääasiassa Aasiassa ja Euroopassa.

Kevennämme liikenteen hiilijalanjälkeä
vastuullisesti tuotetuilla akkukemikaaleilla

Tuotteidemme loppukäyttökohteina
ovat mm. sähköautojen akut,
sähkökomponentit ja korroosionesto.

VAIKUTUKSET

Taloudellinen lisäarvo – Sitoutunut henkilöstö – Turvallinen työympäristö – Tyytyväiset asiakkaat

JÄLJITETTÄVÄ TOIMITUSKETJU, PIENI HIILIJALANJÄLKI

INTEGROITU JA ENERGIAATEHOKAS TUOTANTO

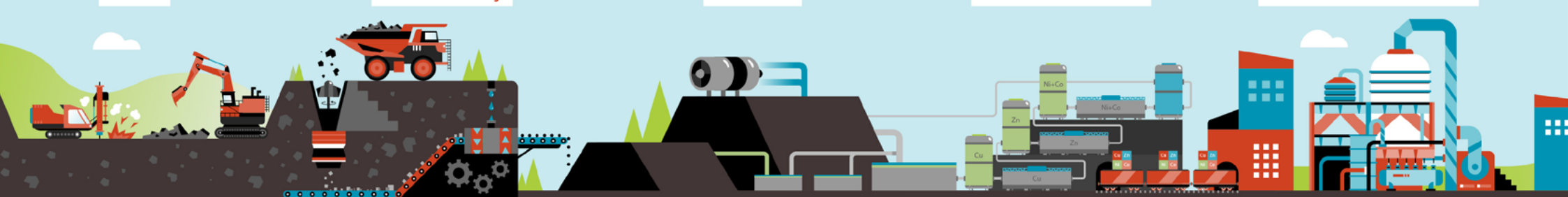
Louhos

Malminkäsittely

Bioliuotus

Metallien talteenotto

Akkukemikaalitehdas 2021

RESURSSIT Euroopan suurimmat nikkelimalmivarat – Ammattitaitoinen henkilöstö – Laaja kumppaniverkosto

ARVOT Turvallisuus – Sitoutuminen – Tehokkuus

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Toimitusketju

Terrafamen tuotantoketju on ainutlaatuinen integroitu kokonaisuus: koko tuotanto malmin louhinnasta metallien talteenottoon ja tulevaisuudessa akkukemikaalien valmistukseen, sijoittuu samalle teollisuusalueelle. Tuotannon töiden osalta ulkoisten kumppaniyritysten rooli on merkittävä. Tuotantoon liittyy myös merkittäviä materiaalihankintoja, kuten prosessikemikaaleja ja polttoaineita. Yhtiö kehittää toimintonsa enenevässä määrin kumppanuuspohjalta.

Edellytämme kaikilta kumppaneiltamme sitoutumista korkealaatuiseen toimintaan, turvallisuuteen ja tehokkuuden jatkuvaan parantamiseen. Vastuullisesti toimivat kumppaniyritykset erottuvat ja pääsevät osallistumaan toistuvasti tarjousmenettelyihin. Kumppaniyrityksiä arvioidaan perustietojen pohjalta ja yhteistyösuhteita kehitetään pitkäjänteisesti. Parhaat kumppanit saavat kasvaa ja kehittyä Terrafamen rinnalla.

Vuonna 2019 Terrafamen teollisuusalueella toimi säännöllisesti noin 70 kumppaniyritystä, joiden palveluksessa oli keskimäärin 735 henkilöä. Palvelu- ja materiaalihankintoja tehtiin noin 1000 eri toimittajalta, joista pääosa sijaitsee Suomessa ja muulla Euroopan unionin alueella. Terrafamen ostot vuonna 2019 olivat noin 391 miljoonaa euroa. Tästä pääosa koostui tuotantoprosessiin liittyvistä materiaalihankinnoista, palveluhankinnoista sekä akkukemikaalitehtaan rakentamiseen liittyvistä hankinnoista.

Suurimmat riskit liittyvät kumppaneiden valinnassa ja toimitusketjussa mahdollisesti tapahtuviin yhtiön toimintaperiaatteiden vastaisiin toimenpiteisiin tai laiminlyönteihin, joista voi sanktio- ja maineriskin lisäksi aiheutua taloudellisia menetyksiä. Riskien suhteen merkittävimmissä roolissa ovat yhtiön osto-organisaatiot sekä yrityksen johto. Terrafame pyrkii mahdollisuuksien mukaan kartoittamaan liikekumppaneihin liittyvät eettiset riskit jo ennen yhteistyösuhteen perustamista.

Terrafame edellyttää, että kaikki sen yhteistyökumppanit ja alihankkijat noudattavat yhtiön kestävän kehityksen politiikkaa ja periaatteita. Lisäksi toimittajat sitoutuvat vastaamaan siitä, että niiden henkilöstö noudattaa Terrafamen sisäisiä ohjeita ja sääntöjä koskien alueelle pääsyä, terveyttä ja turvallisuutta. Toimittajilta ja kaikilta niiden lukuun toimivilta edellytetään myös voimassa olevan työsuojelua, terveyttä ja turvallisuutta koskevan lainsäädännön noudattamista. Toimittajat ja niiden alihankkijat sitoutuvat noudattamaan kaikkia kansallisia ja kansainvälisiä sovellettavia säännöksiä, jotka koskevat eettistä ja vastuullista liiketoimintaa, kuten lahjonnan torjuntaa ja korruption estämistä.

Terrafame arvioi kumppaniyritysten toimintaa säännöllisesti tehtävissä auditoinneissa. Vuoden aikana ei noussut esiin korruptioon tai lahjontaan liittyviä rikkomuksia.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Ympäristö

Terrafamen pyrkimyksenä on ympäristöturvallisuuden jatkuva parantaminen ja matala ympäristökuormitus. Käytännössä tämä näkyy mm. siten, että vuonna 2019 ympäristöluvassa vesipäästöille annettu sulfaattikiintiö alittui selvästi. Sulfaattikiintiöstä käytettiin 41 prosenttia eli yhteensä 6 632 tonnia. Hyvään suoritustasoon päästiin, koska valtaosa vuodesta voitiin ajaa prosessia suljetussa kierrossa. Vuonna 2019 teollisuusalueelta johdettiin pois 4,5 (2,5) miljoonaa kuutiota puhdistettua vettä. Nuasjärven purkuputki oli käytössä huhtikuusta heinäkuun puoliväliin ja se käynnistettiin jälleen elokuun lopulla. Vesiä johdettiin purkuputken lisäksi myös vanhoja reittejä pitkin Latosuolta Kuusijokeen maaliskesäkuun aikana. Alueelta pois johdetun puhdistetun veden ainepitoisuudet olivat vuoden aikana alle luparajojen.

Terrafamen toimintaan sisältyy ympäristöriskejä, joista merkittävimmät liittyvät bioliuotuksen liuoskierron hallintaan, vesienhallintaan sekä kemikaalien hallintaan. Vuoden 2019 aikana realisoitui liuoskierron hallintaan liittyvä ympäristöriski, kun primääriliuotusalueella havaittiin vaurioita tiivisrakenteessa. Vaurioita havaittiin muovikalvossa ja sen yläpuolisessa suojarakenteessa, mutta ei kalvon alapuolisessa bentoniittimatossa. Kalvo ja bentoniittimatto muodostavat yhdessä vesitiiviin tiivisrakenteen. Tiivisrakenteen alapuolella virtaavassa vedessä havaittiin kohonneita metallipitoisuuksia, jotka suojaumpppauksien avulla palautettiin liuoskiertoon. Tehtyjen selvitysten perusteella vauriosta ei aiheutunut primääriliuotusalueen ulkopuolista laajempaa pohjavesivaikutusta. Tilanteen korjaamiseksi yhtiö käynnisti välittömästi uuden tiivisrakenteen asentamisen vanhan rakenteen yläpuolelle. Vanhan rakenteen kuntoa seurattiin primääriliuotusalueella malmin purun edetessä ja uutta rakennetta asennettiin tarpeen mukaan. Rakenteen korjaaminen jatkuu myös vuonna 2020.

Vuoden 2019 aikana tapahtui 17 ympäristöpoikkeamaa, jotka ilmoitettiin valvontaviranomaiselle eli Kainuun ELY-keskukselle. Valtaosa poikkeamista liittyi liuoskierron tai vesienhallinnan poikkeustilanteisiin. Terrafamella ilmoituskynnys on matala.

Terrafamella on vireillä pääluvan uusimiseen liittyvä lupaprosessi Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa (PSAVI). Hakemus jätettiin elokuussa 2017 ja sitä täydennettiin heinäkuussa 2018. Vuoden 2019 aikana prosessi eteni kuulemisvaiheeseen ja Terrafame odottaa asiaan liittyvää lupapäätöstä vuoden 2020 aikana. Akkukemikaalitehtaan ympäristölupahakemus jätettiin PSAVI:lle huhtikuussa 2019 ja akkukemikaalitehtaan kemikaalilupahakemus jätettiin tammikuussa 2020 TUKES:lle. Molemmista odotetaan päätöstä syksyllä 2020.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vaasan hallinto-oikeus (VHO) antoi joulukuussa 2019 kaksi Terrafamen lupaprosesseihin liittyvää päätöstä. Ensimmäinen päätös koski Terrafamen sivukivialuetta KL2, jonka osalta VHO muutti luvan määräaikaiseksi, kunnes pääluvasta on annettu lainvoimainen tai täytäntöönpanokelpoinen päätös. Käytännössä tämä tarkoittaa erillisen sivukivialueen luvan yhdistämistä päälupa. Toinen VHO:n päätös koski vesienkäsittelysakkojen loppusijoittamista louhoksen läheisyydessä sijaitseviin geotuubeihin. VHO kumosi valituksen johdosta PSAVI:n aikaisemman päätöksen, jonka mukaan vesienkäsittelysakkoja olisi saanut sijoittaa geotuubeihin. Terrafamella on jo käynnissä asiaan liityvä YVA-menettely ja suunnittelu, jonka jälkeen eri puolilla kaivosaluetta olevien vanhojen, edellisen toiminnaharjoittajan aikana muodostuneiden vesienkäsittelysakkojen loppusijoittamiselle haetaan uudelleen lupaa PSAVI:sta.

Vuoden 2019 aikana käynnistettiin selvitys, jossa lasketaan hiilijalanjälki nikkelisulfaatille. Selvitystyötä tekee kansainvälinen asiantuntijayritys ja sen tulokset varmentaa riippumaton ja ulkopuolinen asiantuntija. Jo entuudestaan tiedetään, että Terrafamen nykyisen päätuotteen eli nikkelisulfidin hiilijalanjälki on selvästi perinteisiä tuotantomenetelmiä pienempi. Selvityksen tulokset tullaan julkaisemaan niiden valmistuttua vuoden 2020 keväällä.

Terrafamen tavoitteena on parantaa yhtiön energiatehokkuutta ja pienentää energiantuotannon päästöjä. Vuonna 2019 yhtiön kokonaisenergiankulutus oli 2300,2 (2 130,80) TJ, josta sähkön osuus oli 62 prosenttia. Terrafame sopi vuonna 2019 uusiutuvaan energiaan perustuvan uuden energialaitoksen toteutuksesta tulevalle akkukemikaalitehtaalalle. Uusi 10 megawatin kiinteän polttoaineen energialaitos tuottaa uusiutuvalla polttoaineella höyryä ja lämpöenergiaa sekä akkukemikaalien valmistukseen että teollisuusalueen muihin tarpeisiin. Kumppaniyritys kehittää lisäksi tehdasalueen energiantuotannon infrastruktuuria ja energiatehokkuutta kokonaisuudessaan. Vuoden 2020 alussa Terrafame ilmoitti alkavansa tuottaa prosessihöyryä vetylaitosten hukkaenergiavirtoja hyödyntämällä.

Kaivosvastuujärjestelmien osalta Terrafame toteutti vuoden 2019 aikana itsearviointeja neljän työkalun osalta; työterveys- ja turvallisuus, vesienhallinta, rikastushiekkojen hallinta ja sidosryhmäyhteistyö.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Sosiaaliset ja henkilöstöasiat sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Terrafamen teollisuusalueella työskenteli vuoden 2019 aikana säännöllisesti lähes 1500 henkilöä. Vuoden lopussa Terrafamen palveluksessa oli 754 (667) henkilöä, josta määräaikaista oli 77 (17). Kesäaikaan yhtiö tarjosi kesätyöpaikan yli 70 henkilölle. Oman henkilöstön ohella teollisuusalueella työskenteli kumppaniyritysten henkilöstöä keskimäärin 735 henkilöä.

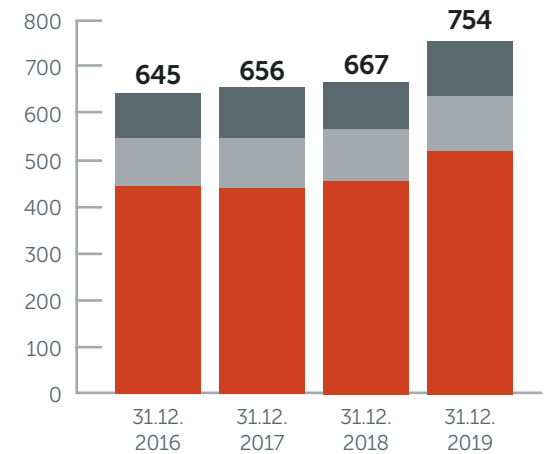
Henkilöstön kokonaisvahvuus kasvoi 13 prosenttia vuoteen 2018 verrattuna, mihin vaikutti erityisesti keväällä 2019 aloitettu oppisopimuskoulutus. Oppisopimuskoulutettavien osuus lisäyksestä on 49 henkilöä. Henkilöstömäärä on toiminnan kasvaessa lisääntynyt 63 prosenttia siitä, kun Terrafame aloitti toimintansa vuonna 2015.

Yhtiön henkilöstöstrategiassa painopisteet ovat kyvykkyyksien ja osaamisen kehittämisessä, taitavassa esimiestyössä ja tehokkaan, läpi yhtiön toimivan sisäisen yhteistyön rakentamisessa. Panostukset henkilöstön ammatilliseen kehittämiseen olivat vuonna 2019 merkittävät. Vuoden aikana noin 70 terrafamelaista suoritti työn ohessa kunnossapidon, prosessiteollisuuden ja sähköasentajan ammattitutkinto-opintoja tai tekniikan erikoisammattitutkintoa. Vuonna 2017 aloitettu käynnissäpitotiimien koulutus päättyi keväällä, jolloin tuotannon ja kunnossapidon osaamisen yhdistäminen tuotantolinjojen käytettävyyden varmistamiseksi aloitettiin osastoilla. Lisäksi järjestettiin mm. esimiesvalmennusta, työpaikkaohjaajakursseja ja työturvallisuus-, kemikaali- ja laitekoulutuksia sekä yhtiön arvoihin liittyviä sisäisiä esimiestilaisuuksia. Rekisteröityjä koulutuksia kertyi 4,2 (3,4) päivää/ henkilö. Esimieskoulutuksia oli 4,3 (4,5) päivää esimiestä kohden. Koulutusten ja sisäisten tehtäväkiertojen avulla on vahvistettu ammattiosaamista ja pystytty tarjoamaan henkilöstölle sopivia kehittymispolkuja.

Osaavan henkilöstön tavoittaminen ja rekrytointiprosessin kehittäminen olivat merkittävässä roolissa läpi vuoden. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyminen ovat avainasemassa myös henkilöstöriskien näkökulmasta.

Kokeneiden prosessi- ja kunnossapitoammattilaisten sisäiset ja ulkoiset rekrytoinnit uuden akkukemikaalitehtaan tuotanto-organisaation rakentamiseksi aloitettiin loppuvuodesta. Tehtaan kokonaisvahvuus tulee olemaan yli 100 henkilöä vuoden 2021 alkupuolella ja kokonaishenkilöstömäärä noin 150, kun tehdas on täydessä käynnissä.

Terrafamen henkilöstö

- Ylemmät toimihenkilöt
- Toimihenkilöt
- Työntekijät

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Rekrytointien tueksi Terrafame vahvistaa paikallista teollisuusosaamista oppilaitosyhteistyön kautta. Keväällä 2019 aloitettiin yhteistyö Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa prosessitekniikan koulutuksen kehittämiseksi. Syksyllä käynnistettiin haku AMK-tasoiseen insinöörien muuntokoulutukseen sähkö- ja automaatiotekniikkaan. Lisäksi yhtiö käynnisti kaksivuotisen prosessiteollisuuden ammattitutkintoon johtavan oppisopimuskoulutuksen, johon vuoden 2019 aikana valittiin yhteensä 50 henkilöä. Tavoitteena on kouluttaa 50 uutta prosessitekniikan osaajaa vuosittain seuraavien kahden vuoden aikana. Kaikkiaan oppisopimuskoulutettavien ja kesätyöntekijöiden lisäksi Terrafame rekrytoi vuoden aikana toistasataa henkilöä sekä uusiin että lähtövaihtuvuutta korvaaviin tehtäviin. Mittavat rekrytoinnit jatkuvat myös tulevana vuotena akkukemikaalitehtaan resurssoisemiseksi.

Terrafamella syyskuussa tehdyn henkilöstötutkimuksen kokonaistuloksia kuvaava PeoplePower®-indeksi oli 65,5 (65,1), missä oli hieman nousua edelliseen vuonna 2018 toteutettuun tutkimukseen. Tulos oli keskitasoa teknologiateollisuuden vertailuryhmässä. Eri osastojen omien kehittämiskohteiden lisäksi päätettiin yhtiötasolla keskittyä sekä ammattityöntekijöiden että esimiesten työhönperehdytysprosessien vahvistamiseen sekä osastojen välisen yhteistyön kehittämiseen ja vastuiden selkiyttämiseen eri toimintojen kesken.

Henkilöstön sairauspoissaolot olivat keskimäärin 5,0 (4,3) prosenttia teoreettisesta säännöllisestä työajasta.

Terrafamen tarjoamat työtehtävät ja olosuhteet ovat moninaiset, mikä tuo vaatimuksia myös työkykyä ja –hyvinvointia ylläpitäville toimille ja niitä uhkaavien riskien torjumiselle. Yhtiössä hyödynnetään laajoja työterveyshuollon palveluita. Erilaisten altisteiden ja työkykyriskien seuranta on systemaattista ja jatkuvaa. Varhaisen tuen ja korvaavan työn toimintamalleja sovellettiin aktiivisesti. Työpaikka- ja ergonomiaselvityksiä kohdennettiin ympäri vuoden eri tehtäväalueille. Henkisen ja fyysisen vireyden ylläpitämiseksi yhtiö tukee henkilöstöä liikunta- ja kulttuurisaldolla ja tuetulla työpaikkalounaalla.

Terrafame noudattaa henkilöstötyössä kansallisia sääntöjä ja määräyksiä sekä kansainvälisiä ihmisoikeuksia ja työmarkkinoita koskevia sopimuksia. Yhtiö kunnioittaa yhdistymisvapautta ja noudattaa laillisesti sitovia työehtosopimuksia. Henkilöstön osallistuminen ja kuuleminen on järjestetty kansallisten sääntöjen ja määräysten mukaisesti. Yhtiössä on vahvistettu ja määrääjoin päivitettävä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma. Yhtiö edistää yhtäläisiä mahdollisuuksia ja tasavertaista työ- ja urakehitystä tasa-arvolain hengessä ja tasa-arvosuunnitelman mukaisesti. Terrafame on päivittänyt henkilökohtaisen tiedon käsittelyä koskevat prosessinsa, käytäntönsä ja ohjeistuksensa vastaamaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (GDPR).

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Työ- ja prosessiturvallisuus

Turvallisuus on yksi Terrafamen perusarvoista ja turvallisuuskulttuurin kehittäminen on ollut tärkeimpiä painopistealueita yhtiön aloitushetkestä alkaen. Yhtiön johto on sitoutunut turvallisuustyöhön ja turvallisuus on vahvasti esillä myös yhtiön johtoryhmässä ja hallituksessa. Terrafamella on käytössä koko henkilöstön kattava turvallisuusbonus, jolla palkitaan hyvistä turvallisuussuoriutumisista.

Terrafamen toiminnassa merkittävimmät työturvallisuusriskit liittyvät kunnossapito- ja rakennustöihin, suuriin työkoneluihin sekä kemikaalien käyttöön. Valtaosa tapaturmista syntyy kuitenkin tavanomaisissa asennustöissä tai esim. piha-alueilla liukastumisen johdosta.

Vuoden 2019 aikana toteutettiin ”Älä loukkaannu” turvallisuuskampanja, jossa oli yhteensä noin 15 erilaista turvallisuusteemaa. Lisäksi järjestettiin useita erilaisia turvallisuusteemaisia koulutuksia. Vuoden aikana työturvallisuudessa oli kuitenkin haasteita erityisesti akkukemikaalitehtaan rakennustyömaalla, jossa rakentamisesta vastaaville yhteistyökumppanille sattui yhteensä 6 poissaoloon johtanutta tapaturmaa.

Vuonna 2019 Terrafamen henkilöstölle tapahtui 11 (8) poissaoloon johtanutta tapaturmaa. Liukuva 12 kuukauden tapaturmataajuus eli poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti oli 9,6 (7,4).

Tuotannon ja kunnossapidon yhteistyökumppaneiden tapaturmataajuus oli 17,5.

Akkukemikaalitehtaalla työskennelleiden yritysten tapaturmataajuus oli Terrafamen näkökulmasta erittäin korkea 33. Tapaturmiin kiinnitettiin yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa tehostetusti huomiota.

Terrafamen ja kaikkien sen yhteistyökumppaneiden yhteenlaskettu tapaturmataajuus oli 14,2 (8,7).

Työhygieniaan panostetaan vahvasti. Koko henkilöstölle tehdään mm. säännölliset kerran vuodessa toteutettavat työhygieeniset mittaukset sekä tarkistus- ja neuvontakäyntejä eri työpisteisiin. Vuoden biomonitorointitulosten mukaan Terrafamen henkilöstön nikkelpitoisuus virtsassa vastasi suomalaista keskitasoa. Terrafame edellyttää myös teollisuusalueellaan toimivilta kumppaniyrityksiltä säännöllisen biomonitoroinnin järjestämistä samalla tavalla kuin oman henkilökunnan mittaukset toteutetaan.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vuoden 2019 aikana päivitettiin myös prosessiturvallisuuteen liittyvää riskienarviointia.

Prosessiturvallisuuden osalta suurimmat riskit liittyvät rikkivety- ja vetylaitoksiin sekä kemikaalien käyttöön. Prosessiturvallisuuden näkökulmasta on tärkeää, että prosesseja ajetaan tasaisesti ilman ennakoimattimia ylös- ja alasajoja. Vuoden 2019 aikana yhdessä rikkivetylaitoksessa havaittiin kuntotarkastuksen yhteydessä vaurioita, jotka edellyttivät korjaustoimenpiteitä. Marraskuussa tehdasalueella oli pieni tulipalo, joka saatiin sammumaan oman tehdaspalokunnan voimin. Tulipalo sekä marraskuussa esiintyneet lyhytkestoiset sähkökatkot aiheuttivat myös suunnittelemattomia katkoksia tuotantoon.

Terrafame ottaa järjestelmäkehitystyössään huomioon tietoturvan sen eri näkökulmiltaan.

Kukin tiedon käsittelytarve arvioidaan niin teknisten kuin hallinnollisten toimenpiteiden varalta ja ratkaisuja valitaan ja toimintaa kehitetään täyttämään korkeat tietoturvavaatimukset. Riskeiltä suojautumiseen käytetään teknisiä menetelmiä, kuten palomuurit, sähköpostijärjestelmän skannerit, virustorjunta, vahvan kirjautumisen käyttäminen ja henkilökuntaa informoidaan ja opastetaan terveeseen epäluuloisuuteen ja varovaisuuteen eri linkkien ja liitteiden käyttämisessä.

Verojalanjälki

Terrafame on sitoutunut vastuullisuuteen myös veroasioissa. Terrafamella on merkittävä yhteiskunnallinen tehtävä ja alueellinen rooli erityisesti Kainuun seudulla. Yhtiö toimii vain Suomessa, eikä se siten maksa veroja muihin maihin.

Verojalanjälkiraportointi perustuu valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston 1.10.2014 antamaan ohjeistukseen verojen raportoinnista. Raportoinnin ulkopuolelle on jätetty palkkakustannuksiin sisältyvät pakolliset vakuutusmaksut. Nämä palkkoihin suoraan liittyvät vakuutusmaksut on käsitelty suorina palkkakuluina johtuen vakuutusten luonteesta. Yhtiö ei myöskään raportoi vähäisiä ulkomaan matka- ja koulutuskuluihin sisältyviä arvonlisäveroja.

Terrafame aloitti tuotannon ylösajon vuonna 2015, eikä yhtiöille ole vielä syntynyt verotettavaa tuloa. Verokulua on syntynyt kuitenkin huomattava määrä toimintaan liittyvien energia- ja polttoaineverojen takia. Lisäksi yhtiö on maksanut normaalisti omaisuuden hankintaan ja omistamiseen liittyviä veroja.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maksettavat verot	2019	2018
Välittömästi maksettavat verot	829	921
Tuloverot, toiminta tappiollista	0	0
Varainsiirtoverot	0	43
Kiinteistöverot	454	454
Työnantajan sairausvakuutusmaksut	257	277
Viranomaismaksut	118	146
Välillisesti maksettavat verot	5 597	4 919
Sähköverot, netto	576	314
Sähköverot	2 819	2 606
Sähköverot, palautus	-2 243	-2 292
Vakuutusmaksuvero	465	316
Polttoaineverot, netto	4 553	4 282
Polttoaineverot	5 298	4 978
Polttoaineverot, palautus	-745	-696
Jätevero	3	7
Kerättävät ja tilitettävät verot	18 175	14 340
Ennakonpidätykset	7 798	7 649
Arvonlisäverot, netto	10 377	6 691
Arvonlisäverot, myynti	85 072	78 299
Arvonlisäverot, hankinnat	-74 695	-71 607
Yhteensä	24 601	20 180
Veroerien suhde liikevaihtoon	7,93 %	6,19 %

Yhtiöllä oli 31.12.2019 kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia noin 30,2 miljoonaa euroa, jotka muodostuvat arvioista verovuodelta 2019 verotettavasta tuloksesta (2,4 miljoonaa euroa) sekä 2018 verotettavasta tuloksesta (3,6 miljoonaa euroa), 2017 verotettavasta tuloksesta (1,1 miljoonaa euroa), 2016 vahvistetusta tappiosta (-20,4 miljoonaa euroa) ja verovuodelta 2015 vahvistetusta tappiosta (-16,9 miljoonaa euroa).

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Yhtiön keskeinen strateginen tavoite on ollut selkeä toiminnan alusta asti: yhtiön tavoitteena on olla nikkelinuottajana maailman kustannustehokkaimman neljänneksen joukossa. Tuotannon ylösajo on sujunut hyvin ja nyt yhtiössä jatketaan määrätietoista ja systemaattista työtä toiminnan tehokkuuden parantamiseksi (operational excellence).

Terrafamen strateginen suunta määriteltiin syksyllä 2018, jolloin tehtiin päätös investoida akkukemikaalitehtaaseen. Valmistuttuaan tehdas käyttää raaka-aineenaan metallitehtaan nykyistä päätuotetta, nikkeli-kobolttisulfidia. Kun puolituote, joka nyt myydään metalleja jalostavien yhtiöiden raaka-aineeksi, jalostetaan itse, tarkoittaa se yhtiölle siirtymistä metallintuotannon jalostusketjussa eteenpäin erikoiskemikaalien valmistajaksi. Uusi tehdas on yksi maailman suurimmista sähköautojen akuissa käytettävien nikkelisulfaattien tuotantoyksiköistä.

Siirtyminen jalostusketjussa eteenpäin tarkoittaa Terrafamelle yhtiönä myös uudenlaista asemoitumista akkukemikaalimarkkinoille. Tavoitteena on luoda Terrafamesta vahva teollinen brändi, jossa näkyvät yhtiön kainuulaiset juuret sekä toiminnalliset vahvuudet: Sotkamossa sijaitsevan kaivoksen merkittävät nikkelivarannot, ainutlaatuinen integroitu tuotantoprosessi louhokselta akkukemikaaleihin, tuotannon matala hiilijalanjälki, vastuullinen ja jäljitettävä eurooppalainen toimitusketju sekä osaava henkilöstö.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tutkimus ja kehitys

Terrafame kehittää prosessejaan pääasiassa tavanomaisen liiketoiminnan yhteydessä ja nämä kehitystoimet lasketaan normaaleihin liiketoimintakuluihin.

Vuonna 2019 jatkettiin mikrobiologisia ja mineralogisia tutkimuksia bioliuotuksen mahdollisimman hyvän saannon varmistamiseksi. Lisäksi bioliuotuskasoilla kehitettiin mm. agglomeroinnin, ilmastuksen ja kastelun optimointia. Terrafame on myös mukana kahdessa EU-projektissa (Nemo ja SO4 control), joiden tavoitteena on rikkipitoisten malmijakeiden ja metallipitoisten liuosten hyödyntäminen. Projekteissa kehitetään uusia menetelmiä nykyisten prosessien tehostamiseksi sekä käyttökohteita kaivosten sivuvirtojen hyödyntämiseksi.

Sekundääriliuotusalueella ja kipsisakka-altailla jatkettiin pintarakennekokeita, joiden avulla tutkitaan kyseisten alueiden myöhempää peittämistä.

Sivukiveä koskeva kolmevuotinen koetoiminta käynnistettiin syksyllä 2017, ja tutkimustyötä jatkettiin edelleen kesällä 2019. Tavoitteena koetoiminnassa on hankkia tietoa, jota voidaan hyödyntää sivukivialueiden pohjarakenteiden kehittämiseen ja tarkkailuun. Samalla pyritään selvittämään mahdollisuuksia hyödyntää taloudellisesti sivukiven pieniä arvoainepitoisuuksia.

Akkukemikaalitehtaan suunnittelun rinnalla tehtiin prosessitutkimustyötä tehtaan suunnitteluperusteiden ja mitoitusvarmistamiseksi. Terrafame on lisäksi mukana Aalto yliopiston koordinoimassa BATCircle hankkeessa, jonka tarkoituksena on edistää kotimaisten mineraalivarantojen hyödyntämistä, kehittää metallien jalostusprosesseja akkuteollisuuden tarpeisiin sekä lisätä materiaalien kierrätystä yhteistyössä alan yritysten ja tutkimuslaitosten kesken.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Valtioneuvosto teki 6.2.2020 päätöksen, jolla se antaa Terrafamelle luvan uraanin talteenottoon. Yhtiö jätti ydinenergialain (990/1987) mukaisen lupahakemuksen koskien uraanin talteenottoa valtioneuvostolle 30.10.2017. Terrafamella on jo asiaan liittyvä kemikaalilupa sekä ympäristölupa. Uraanilaitoksen saattaminen käyttökuntoon vie arviolta noin vuoden, minä aikana rakentuu myös laitoksen organisaatio. Valtioneuvoston päätöksestä on kuitenkin mahdollista valittaa KHO:hon, minkä jälkeen kestää Terrafamen arvion mukaan noin 2 vuotta, ennen kuin lupa on lainvoimainen.

Terrafame käynnisti joulukuussa 2019 neutralointiprosessin, jolla puhdistetaan ja vähennetään liuosta prosessiliuoskierrosta. Neutralointiprosessi nostaa puhdistetun veden sulfaattipitoisuutta, mistä syystä purkuvesien sulfaatile annettu pitoisuusraja todennäköisesti ylitetään helmi-huhtikuussa. Kuukausikohtainen sulfaatin kuormitusraja ylittyy todennäköisesti huhtikuussa, sen sijaan helmi-maaliskuussa rajan ei arvioida ylittyvän. Alueelta pois johdettavien vesien sulfaattikuormituksen arvioidaan kasvavan vuoden 2020 aikana verrattuna vuoteen 2019, mutta pysyvän kuitenkin selvästi sulfaattitonneille asetetun vuosikiintiön alapuolella. Neutralointiprosessi käynnistettiin, koska jo vuoden 2019 loppupuoli oli Kainuussa erittäin sateinen. Lisäksi Kainuun runsas lumimäärä ja poikkeuksellisen talven usean leudon jakson sulamisvedet ovat lisänneet prosessissa olevan veden määrää.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

Markkinaympäristö

Tuotanto

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Rahavirta ja rahoitusasema

Investoinnit

Valuutta- ja hyödykesuojaukset

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Rahoitusjärjestelyt

Lähipiiritapahtumat

Hallinnointi

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Strategia

Tutkimus ja kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Terrafamessa noudatetaan hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa. Riskit pyritään tunnistamaan, niiden vaikutus yhtiön toimintaan arvioidaan ja tarvittaessa suunnitellaan toimenpiteet riskienhallintaan. Keskeisimmät liiketoimintariskit arvioitiin myös vuoden 2019 aikana.

Yhtiön toimintaan vaikuttavat erilaiset kaivosalan yleiset riskit mukaan luettuina riskit ympäristölupien, muiden viranomaislupien sekä verojen ja maksujen vaikutuksista yhtiön kustannuksiin. Merkittävimpiä liiketoimintariskejä ovat valuuttakurssien muutokset, nikkelin hinnan muutokset, sinkin hinnan muutokset, asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin liittyvä vastapuoliriski sekä merkittävien raaka-aineiden ja sähköenergian hintoihin liittyvät riskit.

Terrafamen tuotantotoimintaan sisältyvät keskeisimmät riskit liittyvät työturvallisuuteen sekä prosessin ympäristöturvallisuuteen. Riskienarvioinnissa tunnistettuja merkittäviä riskejä alennetaan mm. teknisillä parannuksilla, investoinneilla sekä henkilöstön osaamisen kehittämisellä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Katsauskauden päättymisen jälkeen nikkelin hinta on ollut Lontoon metallipörssissä (LME) 13 000 USD/t tasolla. Hintojen vaihtelu on kuitenkin jatkunut voimakkaana.

Akkukemikaalitehtaan prosessilaitteiden asennustyöt etenevät ja akkukemikaalien kaupallinen tuotanto aloitetaan vuoden 2021 alkupuolella.

Terrafame jatkaa toimenpiteitä turvallisuuskulttuurin sekä tuotannon ja kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä

Terrafame Oy:n tilikauden 2019 tulos osoittaa tappiota 15 207 562,45 euroa. Terrafamen jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2019 oli 347 748 179,15 euroa. Hallitus ehdottaa, että tappio siirretään tappio- ja voittovaratilille eikä osinkoa jaeta.

Tunnusluvut ja tunnuslukujen laskentaperiaatteet

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Toiminnan laajuus	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto, milj. euroa	310,4	325,8	220,0	101,0
Taseen loppusumma, milj. euroa	749,5	681,6	618,5	370,7
Kokonaisinvestoinnit, milj. euroa	130,6	81,5	92,7	84,3
Suhteessa liikevaihtoon, %	42,1	25,0	42,1	83,2
Henkilöstö keskimäärin	722	669	694	626
Kannattavuus				
Käyttökate	32,0	32,8	13,6	-120,6
Käyttökate-%	10,3	10,1	6,2	n.a.
Liiketulos	-5,6	3,0	-6,2	-134,5
Liiketulos-%	n.a.	0,9	n.a.	n.a.
Tilikauden tulos	-15,2	-6,2	-9,6	-124,9
Vakavaraisuus				
Omavaraisuusaste, %	46,7	53,6	47,8	44,6
Nettovelkaantumisaste, %	31,7	-0,9	-5,8	-26,3

Omavaraisuusaste:

$(\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}) \times 100 / \text{Taseen loppusumma} - \text{saadut lyhyt- ja pitkäaikaiset ennakot}$

Nettovelkaantumisaste:

$(\text{Korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat}) \times 100 / \text{Oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset}$

Terrafame on tilikauden 2019 alusta lähtien noudattanut kirjanpitolain 5:5 b § salliman IAS-asetuksella EU:ssa hyväksyttyä IFRS 16 Vuokrasopimukset-standardia tilinpäätöksessään. Käyttöönottossa on sovellettu yksinkertaistettua menettelytapaa. Käyttöönoton kumulatiivinen vaikutus on kirjattu taseeseen, eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja ole oikaistu. Vertailuvuoden tiedot koskien vuokrasopimuksia on esitetty suomalaisen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tase

Vastaavaa

Pysyvät vastaavat	Liitetieto	31.12.2019	31.12.2018
Aineettomat hyödykkeet	2.1	1 079	1 464
Aineelliset hyödykkeet	2.2	438 999	345 919
Pysyvät vastaavat yhteensä		440 078	347 382
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	2.3	218 157	199 196
Pitkäaikaiset saamiset			
Laskennalliset verosaamiset	2.4	227	0
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2.5	177	26
Myyntisaamiset		15 066	16 995
Muut saamiset		173	982
Siirtosaamiset	2.6	13 751	20 302
Rahat ja pankkisaamiset		61 896	96 696
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		309 448	334 198
Vastaavaa yhteensä		749 526	681 580

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vastattavaa

	Liitetieto	31.12.2019	31.12.2018
Oma pääoma	2.7		
Osakepääoma		2 000	2 000
Muut rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		596 297	589 677
Käyvän arvon rahasto	2.8	-909	6 382
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-232 433	-226 261
Tilikauden voitto (tappio)		-15 208	-6 171
Oma pääoma yhteensä		349 748	365 627
Pakolliset varaukset	2.9	157 398	158 363
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.10	140 857	93 135
Laskennalliset verovelat	2.11	0	1 596
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		140 857	94 730
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille	2.12	281	112
Lainat rahoituslaitoksilta	2.13	31 931	155
Ostovelat		49 922	47 387
Muut velat		2 674	825
Siirtovelat	2.14	16 715	14 381
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		101 523	62 861
Vieras pääoma yhteensä		242 380	157 591
Vastattavaa yhteensä		749 526	681 580

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tuloslaskelma	Liitetieto	2019	2018
Liikevaihto	3.1	310 426	325 830
Hankinnan ja valmistuksen kulut	3.2	-291 941	-301 550
Bruttokate		18 485	24 280
Myyntin ja markkinoinnin kulut	3.3	-1 391	-1 360
Hallinnon kulut	3.4	-17 621	-15 373
Liiketoiminnan muut tuotot		1 338	831
Liiketoiminnan muut kulut	3.5	-6 437	-5 388
Liikevoitto (-tappio)		-5 625	2 991
Rahoitustuotot ja -kulut	3.6		
Muut korko- ja rahoitustuotot		1 155	1 696
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-10 737	-10 857
Rahoitustuotot ja -kulut		-9 582	-9 162
Voitto (Tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-15 208	-6 171
Tilikauden tulos		-15 208	-6 171

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Rahoituslaskelma

Liiketoiminnan rahavirta	2019	2018
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-15 208	-6 171
Oikaisut:		
Suunnitelmanmukaiset poistot	37 622	29 819
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	1 297	3 147
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-965	-1 049
Rahoitustuotot ja -kulut	8 285	4 225
Muut oikaisut	-172	20
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	30 859	29 990
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	4 558	7 569
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	-18 961	-30 574
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	-1 332	2 361
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	15 124	9 347
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-5 145	-4 857
Saadut korot liiketoiminnasta	664	632
Liiketoiminnan rahavirta (A)	10 644	5 121
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-118 571	-81 120
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	12 725	1
Investointien rahavirta (B)	-105 846	-81 119

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Rahoituksen rahavirta	2019	2018
Maksullinen osakeanti	0	65 271
Pitkäaikaisten lainojen nostot	62 947	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-28 619	0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	28 619	0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-203	-33
Lyhytaikaisten vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut	-2 551	0
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	0	0
Maksetut välittömät verot	0	0
Rahoituksen rahavirta (C)	60 192	65 237
Valuuttakurssimuutosten vaikutus ulkomaanrahan määrisiin rahavaroihin	210	1 064
Rahavarojen muutos (A + B + C) lisäys (+) / vähennys (–)	-35 010	-10 760
Rahavarat tilikauden alussa	96 696	106 392
Rahavarat tilikauden lopussa	61 896	96 696

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Terrafame Oy:n kotipaikka on Sotkamo. Yhtiö kuuluu Suomen Malmijalostus -konserniin, jonka emoyhtiö on Suomen Malmijalostus Oy, Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Suomen Malmijalostus Oy:n toimistolta, ja se on myös nähtävillä yhtiön verkkosivuilla www.mineralsgroup.fi. Terrafamen Oy:n tilinpäätös on saatavilla osoitteessa www.terrafame.fi

Laatimisperusta

Yhtiö on laatinut tilinpäätöksen Suomen kirjanpitolainsäädännön ja normistojen (FAS) mukaisesti. Tilinpäätöstiedot ilmoitetaan taulukoissa sekä niihin liittyvissä teksteissä tuhansina euroina ja toimintakertomuksessa miljoonina euroina yhden desimaalin tarkkuudella. Suluissa ilmoitetut vertailuluvut ovat tilikauden 2018 lukuja. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty yleisen pyöristyssäännön mukaisesti, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi olla eri kuin esitetty summaluku. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Vertailuvuoden tiedot on tarvittaessa oikaistu yhteneväisiksi raportointivuoden tietojen kanssa.

Ulkomaanrahan määraisten erien muuntaminen

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia tai keskuspankkien julkaisemia keskikursseja. Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahamääräisiksi tilinpäätöspäivän kursseihin. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevaihtoon, liiketoiminnan kuluihin tai rahoituseriin.

Tuloutusperiaatteet

Myyntituotot kirjataan, kun on näyttöä järjestelyn olemassaolosta, omistusoikeus on siirtynyt asiakkaalle, hinta pystytään määrittelemään ja myyntihintaa vastaavan maksun saaminen on kohtuullisen varmaa. Myyntituottoja oikaistaan myyntiin liittyvillä valuuttakurssivoitoilla tai -tappioilla sekä myynnin perusteella määräytyvillä veroilla. Myyntihinnat määritetään pääasiassa Yhdysvaltain dollareina. Tuloutusajankohta määräytyy käytettävän toimitusehdon mukaan.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Valtaosa yhtiön tuotannosta myydään pitkäaikaisten sopimusten perusteella, mutta myynti tuloutetaan yksittäisten myyntitapahtumien pohjalta, kun on vakuuttavaa näyttöä kaikkien seuraavien ehtojen täyttymisestä:

- kaikki omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle;
- myyjälle ei jää omistamiseen yleensä liittyvää liikkeenjohdollista intressiä eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin tuotteisiin;
- tuotot ovat määritettävissä luotettavasti;
- myytyyn tuotteeseen liittyvät toteutuneet tai toteutuvat menot ovat määritettävissä luotettavasti; ja
- vastaisen taloudellisen hyödyn koituminen myyjälle on suurella varmuudella todennäköistä.

Toimituksen yhteydessä laaditaan ennakkolasku, joka perustuu alustaviin analyysi- ja mittauksiloksiin sekä toimituskuukautta edeltävän kuukauden markkinahintoihin. Ennakkolasku kirjataan myynniksi. Lopullisten analyysi- ja mittauksilosten valmistumiseen kuluu normaalisti muutamia kuukausia. Ennakkolaskua korjataan lopullisten analyysi- ja mittauksilosten valmistuttua, jolloin viimeistään myös toimitettujen metallien hintoja korjataan vastaamaan sovitun hinnoittelujakson markkinahintoja.

Niiden ennakkolaskujen osalta, joille ei ole vielä saatu lopullisia analyysi- ja mittauksiloksia, myyntihintoja ja euromääräisiä arvostuksia korjataan vastaamaan tilinpäätöskuukauden keskimääräisiä markkinahintoja ja tilinpäätöshetken valuuttakursseja. Yhtiö arvioi näiden toimitusten osalta myös tarvetta tehdä arvonalennus markkinahintojen analyysi- ja mittauksilosten muutoksesta johtuen. 31.12.2019 tilinpäätökseen ei ole tehty tällaisia arvonalennuksia. Myynnin arvostuksessa on huomioitu myyjä metallitonneja koskevat metallisuojausjaukset.

Eläkevelvoitteet

Yhtiöllä on paikallisten ehtojen ja käytäntöjen mukaiset eläkejärjestelyt. Järjestelyt hoidetaan ulkopuolisessa vakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vieraan pääoman menot

Tilikaudesta 2019 alkaen Terrafame on ottanut käyttöön korkokulujen aktivoinnit merkittäviin investointiprojekteihin liittyen KPL 4:5:2 – 3 mukaisesti. Vertailukaudella vieraan pääoman menot on kirjattu kuluiksi kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verosaamiset ja -velat lasketaan kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verotettavista vahvistetuista tappioista aiheutuva laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallista verosaamista tai verovelkaa on kirjattu yhtiön taseeseen johdannaissopimusten käypien arvojen osalta. Kirjanpitolain 5:5b §:n soveltamisen mukainen laskennallinen verosaaminen tai -velka ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Aineelliset omaisuuserät

Aineelliset omaisuuserät on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Pysyvien vastaavien aineellisiin omaisuuseriin sisältyy mm. kaivostoiminnassa ja metallien tuotannossa käytettäviä rakennuksia, infrastruktuuria, koneita ja laitteita sekä laboratoriolaitteita, ajoneuvoja, teitä, voimalinjoja ja ympäristönsuojeluun liittyviä rakennelmia. Hankintameno sisältää hyödykkeiden hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi aiheutuvat menot.

Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesältä 15.8.2015 ostetut pysyvien vastaavien omaisuuserät poistetaan alkuperäisen poistosuunnitelman mukaisesti käyttämällä normaaleja suunnitelman mukaisia poistoajoja sillä poikkeuksella, että hankittuun aineelliseen omaisuuteen tehtiin noin 76 miljoonan euron arvonalennus: hankitun aineellisen omaisuuden menojäännös 15.8.2015 oli noin 202,6 miljoonaa euroa, johon tehtiin 76 miljoonan euron arvonalennus, ja ostettu aineellinen omaisuus kirjattiin yhtiön taseeseen 126,6 miljoonalla eurolla.

Varaosat, joiden taloudellinen käyttöikä on yli vuoden, on esitetty 2017 tilinpäätöksestä lähtien pysyvissä vastaavissa. 31.12.2019 niiden arvo oli yhteensä 14,5 miljoonaa euroa.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Jos jonkin aineellisen omaisuuserän eri osien taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, osia käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Poistoja ei kirjata keskeneräisistä hyödykkeistä eikä maa-alueista. Muiden hyödykkeiden poistot lasketaan tasapoistoina jaksottamalla hankintameno todennäköiselle taloudelliselle vaikutusajalle seuraavasti:

Tiet ja voimajohdot	25 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Liutuskasojen pohjarakenteet	10–30 vuotta
Koneet ja laitteet	4–25 vuotta
Kalusto	5–10 vuotta
Ajoneuvot	5–10 vuotta
Käyttöomaisuusvaraosat	3 vuotta
Ympäristönsuojelurakennelmat	25 vuotta

Menojäännöksiä tarkastellaan jokaisen tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä. Tarkastelu perustuu yhtiön arvioihin malmivaroista ja mineraalivarannoista sekä tuotantokapasiteetista ja muista asiaankuuluvista seikoista.

Luovutusvoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntihintaa kirjanpitoarvoon, ja ne esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muina tuottoina tai kuluina.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

IFRS 16, Vuokrasopimukset -standardin soveltaminen

Terrafame on tilikauden 2019 alusta lähtien noudattanut kirjanpitolain 5:5 b § sallimaa IAS-asetuksella EU:ssa hyväksyttyä IFRS 16 Vuokrasopimukset-standardia tilinpäätöksessään. Käyttöönnotossa on sovellettu yksinkertaistettua menettelytapaa. Käyttöönoton kumulatiivinen vaikutus on kirjattu taseeseen, eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja ole oikaistu. Vertailuvuoden tiedot koskien vuokrasopimuksia on esitetty suomalaisen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

Kyseisen standardin mukaan kaikki vuokrasopimukset tulee esittää vuokralleottajan taseessa. Vuokralleottajana yhtiö kirjaa taseeseen omaisuuserän perustuen oikeuteen käyttää kyseistä omaisuuserää sekä vastaavasti vuokrasopimusvelan perustuen vuokramaksujen suoritusvelvollisuuteen. Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistoja suunnitelman mukaan, joka on määritelty joko vuokra-ajan kulumisen mukaisesti tai taloudellisen vaikutusajan perusteella. Vuokrasopimusvelan korkokulu esitetään rahoituskuluissa.

Yhtiö soveltaa standardin sallimaa helpotusta lyhytaikaisten ja arvoltaan vähäisten sopimusten omaisuuseriin, eikä kirjaa näitä omaisuuserinä ja vuokrasopimusvelkoina taseeseen. Näihin sopimuksiin liittyvät maksut kirjataan tasaerinä kuluksi tuloslaskelmaan. Vuokralleottajan näkökulmasta vuokrasopimukset jaetaan edelleen rahoitusleasingsopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Vuokralleottajana yhtiöllä ei ole merkittäviä sopimuksia. Tällaiset sopimukset luokitellaan IFRS 16:n mukaisesti muiksi vuokrasopimuksiksi.

Standardin käyttöönoton seurauksena yhtiö on kirjannut taseeseen käyttöoikeusomaisuutta koneisiin ja laitteisiin autojen sekä liikkuvan kaivoskaluston vuokrasopimusten perusteella.

Terrafame on kirjannut 1.1.2019 koneisiin ja laitteisiin käyttöoikeusomaisuuseriä 0,8 miljoonaa euroa ja niihin liittyviä vuokrasopimusvelkoja 0,6 miljoonaa euroa. 31.12.2018 vuokra- ja leasingvastuut olivat 0,7 miljoonaa euroa. Standardin käyttöönottohetken ero vuokrasopimusveloissa verrattuna vertailuvuoden vuokra- ja leasingvastuuihin johtuu pääasiassa siitä, että yhtiö on käyttänyt siirtymässä lyhytaikaisia sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevaa helpotusta. Laskennassa käytetty painotettu korkojen keskiarvo on ollut 3,3 %.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

IFRS 16 standardin käyttöönotolla on vähäinen vaikutus rahavirtalaskelmaan. Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja paranee, sillä vuokrien sijaan IFRS 16 -standardin mukaisesti vuokrasopimusvelan pienentymiseen liittyvät maksut esitetään rahoituksen rahavirrassa ja niihin liittyvät koronmaksut kuten muutkin koroista aiheutuneet maksut. Vuonna 2018 vuokrien maksut on esitetty täysimääräisinä liiketoiminnan rahavirrassa ennen rahoituseriä ja veroja.

IFRS 16 vaikutus tilikauteen 2019

Tase

Avaavan taseen korollinen velka nousi 0,6 miljoonaa euroa

Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset tilikaudella 17,0 miljoonaa euroa

Tuloslaskelma

Positiivinen vaikutus liikevoittoon 2,7 miljoonaa euroa

(Suunnitelman mukaiset poistot 1,7 miljoonaa euroa)

Rahoituskulut 0,4 miljoonaa euroa

Rahoituslaskelma

Liiketoiminnan rahavirtaan vaikutus 2,6 miljoonaa euroa (ennen rahoituseriä ja veroja)

Rahavirtaan rahoitustoiminnasta vaikutus -2,6 miljoonaa euroa

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä yhtiön liiketoiminnan tukena olevista IT-sovelluksista ja geodatasta, jotka poistetaan 3–5 vuoden aikana.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Yhtiö ei ole aktivoinut kehitysmenoja tilikaudella 2019 tai aiemmin.

Vaihto-omaisuus

Yhtiön vaihto-omaisuus jaetaan kolmeen ryhmään: aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet ja valmiit tuotteet.

Aineet ja tarvikkeet arvostetaan varastossa olevien tavaroiden keskimääräiseen hankintahintaan. Aine- ja tarvikevarastossa olevista hitaasti kiertävistä tavaroista tehdään ns. hitaasti kiertävien tavaroiden arvonalennus. Jos nimike on ollut yli vuoden varastossa, tehdään siitä 25 prosentin arvonalennus. Arvonalennus nousee vuosittain 25 prosenttiyksikköä, jolloin yli neljä vuotta varastolla olleen nimikkeen arvo on nolla.

Keskeneräiset tuotteet ja valmiit tuotteet (myytävä metallisisältö) esitetään taseessa arvostettuna toteutuneisiin tuotantokustannuksiin, mutta kuitenkin korkeintaan tuotteiden tilinpäätöshetken nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvolla tarkoitetaan tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa arvioitua myyntihintaa, josta vähennetään keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden valmiiksi saattamisesta myyntikuntoon tarvittavat tuotantokustannukset.

Keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden hankintameno (tuotantokustannus) sisältää tuotannon ja tuotantoa tukevan kunnossapidon muuttuvat ja kiinteät kulut sekä näihin toimintoihin kohdistuvat poistot perustuen tuotantoprosessin toteutuneisiin tuotantokustannuksiin. Hankintamenoa ei lueta vieraan pääoman menojaksi.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Valmiita tuotteita ovat nikkeli-kobolttisulfidi, sinkkisulfidi ja kuparisulfidi. Keskeneräisiin tuotteisiin kuuluvat primääri- ja sekundäärikasojen malmissa olevat metallit sekä liuotusprosessissa tai metallin saostus- ja suodatusprosessissa olevat metallit, jotka voidaan jalostaa myytäväksi valmistuotteeksi.

Keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvän metallin määrä mitataan laskemalla tuotantoprosessiin, eli keskeneräisten tuotteiden varastoon, lisätyt ja siitä poistuneet metallitonit. Keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvä talteen otettavissa oleva nikkeli, sinkki, kupari ja koboltti määritetään geologisiin tutkimuksiin perustuvien arvioitujen malmipitoisuuksien, biokasaliuotuksessa olevien metallien arvioitujen talteenottoprosenttien ja metallien talteenottolaitoksen talteenottoprosenttien pohjalta.

Malmipitoisuuksia, metallien määrää tuotantoprosessissa ja metallien talteenottoprosenttia tarkastellaan kuukausittain.

Valmistuotevarasto 31.12.2019 arvostettiin hankintamenoon perustuen kustannusperusteisesti arvoon 6,9 miljoonaa euroa, koska nettorealisointiarvo oli kustannusperusteista arvoa korkeampi. Keskeneräinen tuotanto on arvostettu tilinpäätöksestä 2017 alkaen kustannusperusteisesti sen ollessa nettorealisointiarvoa alhaisempi. Keskeneräisten tuotteiden arvo kustannusperusteisesti arvostettuna 31.12.2019 oli 186,2 miljoonaa euroa.

Nettorealisointiperiaatteen mukaiseen vaihto-omaisuuden arvonmääritykseen liittyy harkinnanvaraisia tekijöitä, jotka liittyvät mm. keskeneräisen tuotannon metallimäärän mittaamiseen, metallien talteenottoprosentteihin, metallien myyntikuntoon saattamisen tuotantokustannuksiin ja tuotantoaikaan sekä myyntihintoihin.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset

Yhtiön käyttämät johdannaiset on hankittu suojaustarkoituksessa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kaikki realisoitumattomat arvonmuutokset tehokkaiksi suojauksiksi arvioiduista johdannaisista merkitään kirjanpitolain 5:2a §:n mukaisesti käypään arvoon arvostettuna taseen käyvän arvon rahastoon raportointikauden viimeisen päivän portfolion arvostusraportin mukaisesti. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat ulkoisten vastapuolten arvostuksiin.

Suojauslaskennan piiriin kuuluvien tehokkaiden suojausinstrumenttien arvonmuutosten realisoituneet tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Mikäli esiintyy suojauksen tehottomuutta, kirjataan suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset tulosvaikutteisesti.

Suojauslaskenta

Yhtiö soveltaa kirjanpitolain 5:2a §:n mukaista suojauslaskentaa kaikkiin hallussaan oleviin suojausinstrumentteihin. Suojausjärjestelyn alussa dokumentoidaan kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välinen suhde ja riskienhallinnan tavoitteet suojausinstrumenttityypeittäin. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan suojausta aloitettaessa ja vähintään kvartaaliraportoinnin yhteydessä.

Rahavirtojen suojaus

Yhtiön suojaustoiminta on kokonaisuudessaan rahavirtojen suojaamista. Ennustettujen rahavirtojen suojaukseen hankittujen johdannaisten käypien arvojen muutosten tehokas osuus kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisiksi samoilta kausilta, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Varaukset

Varaus kirjataan, kun yhtiöllä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Kaivoksen sulkemismenoja ja oikeudellisia vaateita varten tehdään varaus seuraavien ehtojen täyttyessä: velvoite kohdistuu päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, sen toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, sitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen, velvoite perustuu lakiin tai sitoumukseen sivullisia kohtaan ja velvoite on yksilöitävissä, mutta sen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä.

Kaivoksen sulkemisesta ja ympäristön puhdistamisesta johtuvia menoja varten tehtävä ennallistamisvaraus

Kaivoksen sulkemismenoja varten tehtävä ennallistamisvaraus on tarkoitettu kattamaan niitä arvioituja tulevaisuudessa toteutuvia menoja, jotka aiheutuvat kaivoksen sulkemisesta ja sen toiminnan aiheuttamien muutosten korjaamisesta sekä ympäristön kunnostamisesta ja ennallistamisesta kaivostoiminnan harjoittamiseksi saatujen ympäristölupien edellyttämään kuntoon.

Ympäristö- ja maisemointivelvoitteita aiheuttaa ympäristön pilaantumisvaaran estäminen. Kaivostoiminnan päätyttyä alueelta on poistettava kaikki ympäristön pilaantumisvaaraa aiheuttavat koneet ja laitteet, kemikaalit, polttoaineet ja jätteet, mikä tullaan tekemään osana tavanomaista kaivostoiminnan harjoittamista. Lisäksi louhokset on saatettava yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon.

Pääosa arvioiduista jälkihoitokustannuksista muodostuu sivukivien läjitysalueiden, primääriliuotusalueiden ja sekundääriliuotusalueiden sulkemisesta, primääri- ja sekundääriliuoskiertojen käsittelystä ja puhdistuksesta, kipsisakka-altaiden rakentamisesta, peittämisestä ja maisemoinnista, vuoden 2012 kipsisakka-allasvuodon sakkojen puhdistamisesta, suotovesien käsittelystä, avolouhosten aitaamisesta ja kaivosalueen jälkivalvonnasta.

Sulkemissuunnitelma perustuu alueiden peittämiseen vettä ja happea läpäisemättömällä materiaalilla sekä pitkäaikaiseen jälkihoitoon. Kaivoksen ympäristövalvontaa on oletettu jatkettavan 30 vuotta kaivoksen sulkemisen jälkeen.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Ennallistamistoimenpiteiden kustannukset on arvioitu tilinpäätöshetken kustannustason mukaisesti.

Terrafamen käyttämä bioliuotusmenetelmä on luonteeltaan sellainen, ettei prosessia voida äkillisesti pysäyttää toiminnan loppuessa. Ympäristöturvallisuuden varmistamiseksi bioliuotusta on jatkettava, kunnes valtaosa metalleista on saatu otettua talteen metallitehtaalla. Myös liuoskierron turvallinen hallinta edellyttää vaiheittaista lopettamista. Louhinta ja malmin murskaus lopetetaan sulkemispäätöksen jälkeen.

Bioliuotuksen ja metallien talteenoton tuotantoprosessien alasajon on arvioitu kestävän yhteensä noin kolme–neljä vuotta. Kahden ensimmäisen vuoden aikana primäärivaiheen liuotus lopetetaan ja primääriliuotuksen malmi siirretään lupavaatimusten mukaisesti sekundäärikasalle. Kaksi ensimmäistä vuotta metallitehdas toimii normaalisti rikkivetysaostuksella ja syntyvät metallit myydään. Tänä aikana laaditaan yksityiskohtaiset sulkemissuunnitelmat ja käynnistetään sulkemisen edellyttämät viranomaisprosessit.

Kolmannen vuoden jälkeen bioliuotus on toiminnassa vielä sekundääriliuotuksessa ja liuoksen metallipitoisuuksien laskiessa metallitehtaalla siirrytään natriumvetysulfidisaostukseen, jonka tuloksena syntyy edelleen pieniä määriä myytävää tuotetta. Tämän vaiheen arvioidaan kestävän vuodesta kahteen vuoteen, jonka jälkeen bioliuotus ja metallitehtaan käyttö lopetetaan ja muodostuvat laimeat liuokset käsitellään joko keskuspuhdistamolla tai muulla soveltuvalla puhdistusmenetelmällä.

Kaivoksen sulkemista koskeva ympäristövaraus 157,4 miljoona euroa on määritetty siten, että varaus kattaa sulkemisesta aiheutuvat kustannukset kolmenkymmenen vuoden ajalle siitä hetkestä alkaen, kun varsinaiset sulkemistoimenpiteet alkavat. Ympäristövaraus kattaa mm. bioliuotusalueiden sulkemisen, tarvittavat maaperän kunnostustoimenpiteet, liuosten ja vesien hallinnan sekä ympäristötarkkailun. Keskusvedenpuhdistamoa on arvioitu käytettävän noin kymmenen vuotta, jonka jälkeen siirrytään keveämpiin puhdistusmenetelmiin. Yhtiö arvioi ympäristövarauksen suuruuden vuosittain. Arvion oletuksena on, että tilinpäätöspäivänä olisi tehty päätös kaivostoiminnan lopettamisesta.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2. Taseen liitetiedot

2.1 Aineettomat hyödykkeet

Kirjanpitoarvo	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Kesken-eräiset investoinnit	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 389	75	0	1 464
Hankintameno 1.1.2019	2 404	144	0	2 548
Lisäykset	14	0	92	107
Aktivoitu tilikaudella	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2019	2 418	144	92	2 654
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot				
1.1.2019	1 015	69	0	1 084
Tilikauden poistot	466	25	0	491
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot				
31.12.2019	1 481	94	0	1 575
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	937	50	92	1 079

2.2 Aineelliset hyödykkeet

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kirjanpitoarvo	Maa- alueet	Raken- nukset	Koneet ja laitteet	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset investoinnit	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 399	58 653	113 241	145 816	26 810	345 919
Hankintameno 1.1.2019	1 399	70 672	153 414	159 768	26 810	412 063
Lisäykset	10	0	9 300	0	115 893	125 202
Aktivoitu tilikaudella	0	159	9 408	21 828	-31 395	0
Siirrot	0	-5 965	0	5 965	0	0
Vähennykset	0	0	-14 208	0	0	-14 208
Hankintameno 31.12.2019	1 409	64 866	157 915	187 560	111 308	523 058
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.2019	0	12 019	40 174	13 952	0	66 144
Vähennykset	0	-445	0	445	0	0
Tilikauden poistot	0	4 078	20 844	10 512	0	35 435
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	-1 655	0	0	-1 655
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2019	0	15 652	59 363	24 910	0	99 924
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 409	49 215	98 552	162 650	111 308	423 134

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.2 Aineelliset hyödykkeet

Kirjanpitoarvo	Koneet ja laitteet Käyttöoikeus- omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	785	785
Lisäykset	17 014	17 014
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.2019	17 799	17 799
Kertyneet poistot ja arvon alentumistappiot 1.1.2019	237	237
Vähennykset	0	0
Tilikauden poistot	1 697	1 697
Vähennysten kertyneet poistot	0	0
Kertyneet poistot ja arvon alentumistappiot 31.12.2019	1 934	1 934
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	15 865	15 865

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin liitetietoja

Maturiteettianalyysi	2019
Enintään yksi vuosi	3 360
Yli vuosi, mutta enintään viisi vuotta	11 887
Yli viisi vuotta	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	15 248

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät	
Vuokrasopimuskulut arvoltaan vähäisistä omaisuuseristä (jotka eivät ole lyhytaikaisia vuokrasopimuksia)	33
Vuokrasopimuskulut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	3 284
Käyttöomaisuuserien poistot kohdeomaisuuseräluokittain (koneet ja laitteet) (sis. erään Poistot ja arvonalentumiset)	1 697
Vuokrasopimusten korkokulut (sisältyvät erään Korkokulut)	370
Yllä eriteltyt vuokrasopimuskulut sisältyvät erään Liiketoiminnan muut kulut	

Rahavirtalaskelmaan kirjatut erät	
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta yhteensä	5 868

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.3 Vaihto-omaisuus

Tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018
Aineet ja tarvikkeet	25 016	26 642
Keskeneräiset tuotteet	186 237	170 654
Valmiit tuotteet	6 904	1 900
Yhteensä	218 157	199 196

Aineiden ja tarvikkeiden arvoon 31.12.2019 sisältyy 6 407 tuhannen euron varaston arvoa vähentävä varaus liittyen hitaasti kiertävään varastoon. Vastaava varaus 31.12.2018 oli 4 553 tuhatta euroa. Lisäksi inventoinnin yhteydessä tehtiin tilikaudella 2018 aine- ja tarvikevarastoon kohdistuva, myös varaston arvoa vähentävä epäkuranttiusvaraus 1 260 tuhatta euroa, joka tilikaudella 2019 päivitettiin varaston arvoihin.

2.4 Laskennalliset verosaamiset

Tuhatta euroa	31.12.2019	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset	227	0

Yhtiöllä on arvion mukaan vahvistettuja ja vahvistettavia tappioita noin 150,8 miljoona euroa ja hyllypoistoja noin 45,9 miljoonaa euroa. Yhtiöllä on kirjattu taseeseen laskennallisia verosaamisia tai velkoja johdannaisten osalta.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.5 Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Myyntisaamiset	31.12.2019	31.12.2018
Suomen Malmijalostus Oy	177	26
Yhteensä	177	26

2.6 Siirtosaamiset

Siirtosaamiset	31.12.2019	31.12.2018
Muut siirtosaamiset	7 387	9 357
Johdannaissaamiset	6 364	10 945
Yhteensä	13 751	20 302

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.7 Oma pääoma

	31.12.2019	31.12.2018
Osakepääoma kauden alussa	2 000	2 000
Osakepääoma kauden lopussa	2 000	2 000
Käyvän arvon rahasto kauden alussa	6 382	-4 501
Käyvän arvon rahaston lisäykset	133 993	91 452
Käyvän arvon rahaston vähennykset	141 284	80 568
Käyvän arvon rahasto kauden lopussa	-909	6 382
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto kauden alussa	589 677	524 406
Sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	6 620	65 271
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto kauden lopussa	596 297	589 677
Tappio edellisiltä tilikausilta kauden alussa	-232 433	-226 261
Tappio edellisiltä tilikausilta kauden lopussa	-232 433	-226 261
Tilikauden tappio	-15 208	-6 171
Kertyneet voittovarot	-247 640	-232 433
Oma pääoma yhteensä	349 748	365 627

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.7 Oma pääoma

Sidottu oma pääoma kauden lopussa	31.12.2019	31.12.2018
Osakepääoma	2 000	2 000
Käyvän arvon rahasto	-909	6 382
Tilikauden lopussa	1 091	8 382

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta kauden lopussa	31.12.2019	31.12.2018
Tappio edellisiltä tilikausilta	-232 433	-226 261
Tilikauden tappio	-15 208	-6 171
Käyvän arvon rahasto	-909	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	596 297	589 677
Tilikauden lopussa	347 748	357 244

Käyvän arvon rahasto muodostuu suojauslaskennan piirissä olevien johdannaisten markkina-arvosta.

2.8 Suojaavien johdannaisten liitetiedot

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Valuutta ja korkojohdannaiset	31.12.2019			31.12.2018			2019	2018
	Posi- tiiviset	Nega- tiiviset	Netto	Posi- tiiviset	Nega- tiiviset	Netto	Nimellis- määrät USD	Nimellis- määrät USD
Valuuttatermiinit	565	1 358	-793	176	529	-353	177 000	91 000
Valuuttaoptiot	0	0	0	198	693	-495	0	128 000

Metallijohdannaiset							Tonnia	Tonnia
Nikkelitermiinit	1 904	5 876	-3 972	5 627	224	5 404	8 600	3 200
Nikkeliopiot	0	0	0	0	0	0	0	0
Sinkkitermiinit	3 649	0	3 649	377	404	-27	17 800	700
Sinkkiopiot	601	601	0	6 502	1 374	5 128	0	27 300
Johdannaiset yhteensä	6 719	7 835	-1 117	12 881	3 224	9 658		

Vähennetään pitkäaikaiset johdannaiset						
Sinkkijohdannaiset	0	0	0	574	105	469
Lyhytaikainen osuus	6 719	7 835	-1 117	12 308	3 119	9 189

	1.12.2019	31.12.2018
Bruttomäärinä taseessa esitetyt varat	6 364	10 945
Bruttomäärinä taseessa esitetyt velat	7 500	2 967

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suojausten käyvän arvon laskenta perustuu tilinpäätöspäivän markkinakursseihin ja -hintoihin suojausportfolion mukaisesti. Johdannaiskauppojen vastapuolet on hyväksytty yhtiön suojauspolitiikan mukaisesti. Keskinäiset saamiset ja velat yhdistetään kauppatasolla kunkin vastapuolen kanssa ja tilitetään päivätasolla kauppakohtaisesti.

Suojausinstrumenttien merkitys yhtiön taloudelliseen asemaan ja seuraavan 12 kuukauden kannattavuuden ennustettavuuteen oli merkittävä 31.12.2019. Yhtiö oli suojautunut dollarin heikkenemistä vastaan noin 50 prosentin suojausasteella tulevasta ennustetusta dollarinettokassavirrastaan. Yhtiö oli suojautunut noin 70 prosentin suojausasteella nikkelin hinnan heikkenemistä vastaan tulevan vuoden ennustettujen toimitusten osalta hyödyntäen johdannaisia ja kiinteähintaisia myyntisopimuksia. Sinkin ennustettuja toimituksia yhtiö oli suojannut noin 25 prosentin suojausasteella. Lisäksi yhtiö oli suojannut suojauspolitiikkansa mukaisesti lähes kaiken jo toimitetuista ja aiemmin myynniksi raportoiduista nikkeli- ja sinkkitoimituksistaan, minkä vuoksi tilinpäätöshetken jälkeen tapahtuvalla markkinahintojen muutoksella ei ole juuri vaikutusta 2019 aikana toimitetuista nikkeli- ja sinkkieristä kirjattuun myyntituottoon.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.9 Pakolliset varaukset

Pitkäaikainen ennallistamisvaraus	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	158 363	159 412
Lisäykset	0	0
Vähennykset	965	1 049
Tilikauden lopussa	157 398	158 363
Pitkäaikainen osuus yhteensä	157 398	158 363

Ennallistamisvarauksen arvioidut kustannukset		
Primääri- ja sekundäärikasojen, sivukivialueen sekä kipsisakka-allasalueen ennallistaminen	126 815	127 780
Vuoden 2012 kipsisakka-allasvuodon vahinkojen korjaaminen	20 000	20 000
Avolouhosalueen ennallistaminen ja aitaaminen	2 583	2 583
Kaivosalueen jälkitarkkailu ennallistamistoimenpiteiden loppuunsaattamisen jälkeen	8 000	8 000
Arvioidut ennallistamiskustannukset yhteensä	157 398	158 363

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.10 Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta

Osamaksuvelat	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	143	201
Lisäykset	355	251
Vähennykset	-185	-309
Tilikauden lopussa	313	143

Vuokrasopimusvelat	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	0	0
Lisäykset	14 525	0
Vähennykset	-2 638	0
Tilikauden lopussa	11 887	0

Pitkäaikaiset lainat I	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	92 991	88 781
Lisäykset	0	0
Vähennykset	-28 434	0
Arvostus	1 788	4 210
Tilikauden lopussa	66 345	92 991

Pitkäaikaiset lainat II	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	0	0
Lisäykset	62 592	0
Vähennykset	0	0
Arvostus	-281	0
Tilikauden lopussa	62 311	0

Pitkäaikaiset lainat yhteensä	140 857	93 135
--------------------------------------	----------------	---------------

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Optio- ja muut erityiset oikeudet

kpl	31.12.2019	31.12.2018
Erä 1 Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään	566 712	566 712
Erä 2 Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään	244 265	244 265
Erä 3 Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään	244 264	244 264
Erä 4 Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään	140 190	0
Erä 5 Annettavien osakkeiden lukumäärä enintään	93 460	0
Tilikauden lopussa	1 288 891	1 055 241

Ensimmäisen erän merkintäaika 10.2.2017 – 31.12.2022, toisen erän 9.11.2017 – 31.12.2023 ja kolmannen erän 22.11.2018 – 31.12.2023.

Tilikaudella 2019 annettujen uusien optioiden erän neljä merkintäaika on 10.5.2019 – 31.12.2023 ja erän viisi merkintäaika 17.7.2019 – 31.12.2023.

Optio-oikeudet ovat siirrettävissä hyväksytyille siirronsaajille. Optioiden panttaus suoraan tai välillisesti on kielletty. Optio-oikeuksille sovittu merkintähinta on 1-3 erien osalta 10 % ja 4-5 erien osalta 15 % korkeampi kuin vuosina 2017 ja 2018 toteutettujen rahoitusjärjestelyiden toteutumishetken osakkeiden merkintähinta.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.11 Laskennalliset verovelat

	31.12.2019	31.12.2018
Laskennalliset verovelat	0	1596

2.12 Konsernivelkojen erittelyt

Lyhytaikaiset velat konserniyrityksille	31.12.2019	31.12.2018
Ostovelat		
Suomen Malmijalostus Oy	281	112
Yhteensä	281	112

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.13 Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta

Osamaksuvelat	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	155	130
Lisäykset	185	168
Vähennykset	-203	-143
Tilikauden lopussa	137	155

Vuokrasopimusvelat	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	0	0
Lisäykset	5 912	0
Vähennykset	-2 551	0
Tilikauden lopussa	3 360	0

Lyhytaikaiset lainat I	31.12.2019	31.12.2018
Tilikauden alussa	0	0
Lisäykset	30 000	0
Vähennykset	0	0
Arvostus	-1 566	0
Tilikauden lopussa	28 434	0

Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta yhteensä	31 931	155
--	---------------	-----

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

2.14 Lyhytaikainen vieras pääoma/siirtovelat

Osamaksuvelat	31.12.2019	31.12.2018
Korot	2 100	1 790
Palkkamenot	6 082	5 609
Muut siirtovelat	1 032	4 015
Johdannaisvelat	7 500	2 967
Yhteensä	16 715	14 381

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

3. Tuloslaskelman liitetiedot

3.1 Liikevaihto

Toimialoittainen jakauma	2019	2018
Metalli	310 426	325 830
Yhteensä	310 426	325 830

Maantieteellinen jakauma		
Eurooppa	310 184	324 353
Aasia	0	401
Yhdysvallat	242	1 074
Australia	0	2
Yhteensä	310 426	325 830

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

3.2 Hankinnan ja valmistuksen kulut

Aineet ja tarvikkeet	2019	2018
Ostot tilikauden aikana	-119 045	-142 263
Varaston muutos	-1 625	3 883
Aineet ja tarvikkeet yhteensä	-120 671	-138 380
Ulkopuoliset palvelut	-66 344	-73 699
Yhteensä	-187 015	-212 079
Tuotteiden varaston muutos		
Puolituotevaraston muutos	15 583	32 628
Valmistuotevaraston muutos	5 004	-5 937
Yhteensä	20 587	26 691
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-27 806	-26 489
Eläkekulut	-5 155	-4 965
Muut henkilösivukulut	-857	-1 018
Yhteensä	-33 818	-32 472
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-37 100	-29 606
Yhteensä	-37 100	-29 606
Muut kulut		
Hankinnan ja valmistuksen muut kulut	-54 595	-54 085
Yhteensä	-54 595	-54 085
Hankinnan ja valmistuksen kulut yhteensä	-291 941	-301 550

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

3.3 Myynnin ja markkinoinnin kulut

Henkilöstökulut	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-806	-703
Eläkekulut	-147	-133
Muut henkilösivukulut	-25	-30
Yhteensä	-979	-866

Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	0	0
Yhteensä	0	0

Muut kulut		
Myynnin ja markkinoinnin muut kulut	-412	-494
Yhteensä	-412	-494

Myynnin ja markkinoinnin kulut yhteensä	-1 391	-1 360
--	---------------	--------

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

3.4 Hallinnon kulut

Henkilöstökulut	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-3 938	-3 265
Eläkekulut	-712	-559
Muut henkilösivukulut	-140	-123
Yhteensä	-4 790	-3 947

Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-277	-209
Yhteensä	-277	-209

Muut kulut		
Hallinnon muut kulut	-12 443	-11 085
Yhteensä	-12 443	-11 085

Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	-91	-82
Tilintarkastajan todistukset	0	0
Veroneuvonta	0	0
Muut palvelut	-19	-50
Yhteensä	-110	-132

Hallinnon kulut yhteensä	-17 621	-15 373
---------------------------------	----------------	---------

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

3.5 Liiketoiminnan muut kulut

Henkilöstökulut	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-653	-522
Eläkekulut	-120	-100
Muut henkilösivukulut	-20	-22
Yhteensä	-793	-644

Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-215	-4
Yhteensä	-215	-4

Muut kulut		
Liiketoiminnan muut kulut	-5 428	-4 740
Yhteensä	-5 428	-4 740

Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-6 437	-5 388
---	---------------	---------------

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Henkilöstökulut yhteensä

Henkilöstökulut	2019	2018
Palkat ja palkkiot	-34 107	-31 209
Eläkekulut	-6 300	-5 800
Muut henkilösivukulut	-1 071	-1 203
Yhteensä	-41 478	-38 212

Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	-292	-250
---	------	------

Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	223	209
Työntekijöitä	499	460
Yhteensä	722	669

Poistot ja arvonalentumiset yhteensä

	2019	2018
Aineettomat oikeudet	-466	-383
Muut pitkävaikutteiset menot	-25	-25
	-491	-408
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-4 078	-4 169
Koneet ja laitteet	-20 844	-18 502
Koneet ja laitteet, käyttöomaisuuserät	-1 697	0
Muut aineelliset hyödykkeet	-10 512	-6 741
	-37 131	-29 411
Yhteensä	-37 622	-29 819

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

3.6 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 155	1 696
Yhteensä	1 155	1 696
Erään muut korko- ja rahoitustuotot sisältyy kurssivoittoja	541	1 064

Tilikauden rahoitustuottoihin sisältyy korkotuottoja noin 614 tuhatta euroa ja kurssivoittoja 50 tuhatta euroa. Rahoitustuottojen realisoitumattomasta kurssivoitosta 491 tuhatta euroa muodostuu valuuttalainojen sekä rahoitusvarojen arvostamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin. Vastaavasti vertailukauden kurssivoitosta 1 064 tuhatta euroa aiheutuu rahoitusvarojen arvostamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin.

Rahoituskulut	2019	2018
Muut korko- ja rahoituskulut	-10 737	-10 857
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-10 737	-10 857
Erään rahoituskulut muille sisältyy kurssitappioita	-1 901	-4 210
Rahoituskuluihin sisältyy vuokrasopimusvelasta kirjattua korkokulua	-370	0

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-9 582	-9 162
--	---------------	--------

Tilikauden rahoituskuluihin sisältyy 8 836 tuhatta euroa korko- ja rahoituskulua sekä 1 788 tuhatta euroa realisoitumattomia kurssitappioita koskien valuuttalainojen arvostamista tilinpäätöspäivän kurssiin. Vertailukauden rahoituskuluihin sisältyy 6 644 tuhatta euroa korkokuluja ja 4 210 tuhatta euroa realisoitumattomia kurssitappioita valuuttalainojen arvostamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokra- ja leasingsopimuksista maksettavat määrät	31.12.2019	31.12.2018
Yhden vuoden kuluessa	434	317
Yhtä vuotta pitemmän ajan tai enintään viiden vuoden kuluessa	890	401
Yhteensä	1 324	718
Muut vastuut		
Osamaksuvelan vakuutena olevan käyttöomaisuuden tasearvo	425	307
Osamaksuvelat		
Yhden vuoden kuluessa	137	155
Yhtä vuotta pitemmän ajan tai enintään viiden vuoden kuluessa	313	143
Yhteensä	450	298
Pankkitalletukset	150	150

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

		31.12.2019	31.12.2018
Edunsaaja	Vakuuden muoto	Vakuuden määrä yhteensä	Vakuuden määrä yhteensä
Kainuun ELY-keskus. Lupaehdon 117 mukaiset vakuudet	Luotto-vakuutus	122 030	75
lupapäätöksen nro 52/2013/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	1 500	1 500
lupapäätöksen nro 43/2014/2 mukainen vakuus	Pankkitakaus	6	6
lupapäätöksen nro 43/2015/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	100	100
lupapäätöksen nro 3/2017/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	50	50
lupapäätöksen nro 76/2017/1 mukainen vakuus	Pankkitakaus	100	100
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 30.6.2014. KaivNro: 2819	Pankkitakaus	100	100
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 30.6.2014. KaivNro: 2819	Pankkitakaus	35	35
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 30.6.2014. KaivNro: 2819	Pankkitakaus	50	50
Yhteensä		123 971	114 916
Muut vakuudet	Pankkitakaus	2 453	953
Kiinteistöinvestointien alv-palautusvastuu		3 644	5 366
Yrityskiinnitykset		320 000	320 000
Kiinteistökiinnitys		1 200 079	1 200 079
Kaivoskirja. kaivosrekisterinumero 2819. kaivospiiri	Panttaus	kyllä	kyllä

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

5. Lähipiiritapahtumat

Terrafame Oy:n keskeisiä lähipiiriyhteisöjä ovat Suomen Malmijalostus Oy, Suomen valtio, Galena Private Equity Resources Investment 2 L.P. ja Galena Private Equity Resources Investment 3 L.P. -rahastot sekä Trafigura Ventures V B.V. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja Terrafame Oy:n kaupallisista sopimuksista vastuulliset henkilöt sekä tässä tarkoitettujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yhteisöt, joissa heillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta. Terrafamen lähipiiriä ovat myös yhteisöt, joissa Suomen valtio käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa. Terrafame on soveltanut helpotusta, minkä perusteella se raportoi ainoastaan merkittävät liiketoimet valtioon sidoksissa olevien yritysten kanssa.

Rahoitusjärjestelyjä yhtiöllä on sekä Trafigura Ventures V B.V.:n, Galena Private Equity Resources Investment 2 L.P. ja Galena Private Equity Resources Investment 3 L.P. -rahastojen että Suomen Malmijalostus Oy:n välillä. Kyseiseen rahoitusjärjestelyyn liittyen yhtiöllä on lainaa lähipiiriyhtiöltä 121.7 miljoonan euron arvosta. Terrafamella on kaupallisia sopimuksia yhtiön ja Trafigura Ventures V B.V.:n välillä, joiden mukaista myyntiä tilikaudella oli 322.9 miljoonan euron arvosta. Suomen Malmijalostus Oy:ltä on ostettu lakiasia- ja muita hallintopalveluita yhteensä 0.4 miljoonalla eurolla sekä tuotekehitysprojektien hallinnointipalveluita 0.2 miljoonalla eurolla. Ympäristövakuuksiin liittyvä Suomen valtiolta oleva vastavakuuden enimmäismäärä alennettiin yhtiön aloitteesta tilikauden aikana 32.5 miljoonaan euroon vertailuvuoden 58.5 miljoonasta eurosta.

Kaikki liiketoimet Terrafame Oy:n ja sen lähipiiriin kuuluvien tahojen välillä ovat tapahtuneet markkinaehtoisesti.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

Tase

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Taseen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia
koskevat liitetiedot

Lähipiiritapahtumat

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Liiketoimet lähipiirin kanssa

Tavaroiden ja palveluiden myynnit	31.12.2019	31.12.2018
Osakkuus- ja yhteisyritykset		
Muut lähipiirin kuuluvat yhteisöt	338 086	325 953
Yhteisöt yhteensä	338 086	325 953
Yhteensä	338 086	325 953

Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Muut lähipiirin kuuluvat yhteisöt	32 120	29 250
Yhteisöt yhteensä	32 120	29 250
Yhteensä	32 120	29 250

Lainat		
Muilta lähipiirin kuuluvilta yhteisöiltä	121 733	75 000
Yhteisöt yhteensä	121 733	75 000
Yhteensä	121 733	75 000

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Hallituksen esitys yhtiön tulosta koskeviksi toimenpiteiksi

Terrafame Oy:n tilikauden tappio on 15 207 562,45 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tilikauden tappio jätetään omaan pääomaan.

Sotkamossa, 20.2.2020

Lauri Ratia

Hallituksen puheenjohtaja

Matti Hietanen

Esa Lager

Tuomo Mäkelä

Jesus Fernandez

Emmanuel Henry

Riitta Mynttinen

Joni Lukkaroinen

Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Sotkamossa, 24.2.2020

KPMG Oy Ab

Tilintarkastusyhteisö

Antti Kääriäinen

KHT

Tilintarkastuskertomus

Terrafame Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Terrafame Oy:n (y-tunnus 2695013-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. – 31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

VUOSI 2019 LYHYESTI

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HALLITUKSEN PJ:N KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN
TULOSTA KOSKEVIKSI
TOIMENPITEIKSI

TILINTARKASTUSKERTOMUS

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Sotkamossa 24. helmikuuta 2020

KPMG OY AB

Antti Kääriäinen

KHT

Terrafame

Taloudellinen katsaus

2019

4.3.2020